

FÖRVALTNINGSHÖGSKOLAN

NÄR HJÄRTAT SKRIKER AV GLÄDJE OCH SORG

Faddrars subjektiva uppfattningar om processen och dess effekter kring
frivilliguppdraget med ensamkommande barn.

SYLWIA JEDRZEJEWSKA

Program:	Masterprogrammet i offentlig förvaltning, 120 hp
Kurs FH2508:	Masteruppsats i offentlig förvaltning, 30 hp (FH2508)
Nivå:	Avancerad nivå
Termin/år:	HT 2018
Handledare:	Gregg Bucken-Knapp
Examinator:	Iwona Sobis

Sammanfattning

I samband med flyktingskris år 2015 har ett antal olika initiativ och åtgärder vidtagits i många länder i Europa för att hantera mottagandet och integration av ett stor antal flyktingar. I Sverige, en av tredje sektors organisationer- Räddningsmission i Göteborg driver en "Fadderverksamhet", där människor kan vara volontärer, dvs. faddrar till ensamkommande barn i syfte att skapa en relation emellan dem. Syftet med studien är att analysera faddrars subjektiva uppfattningar av voluntarism process och dess effekter. Teoretiska ramverket i studien utgörs av en samling av olika teorier och resultat från tidigare studier inom volontärsfältet. Som metod, har en kvalitativ ansats i form av semistrukturerade intervjuer applicerats i studien. Intervjuerna med volontärer har påvisat att motiv till frivilligt engagemang varken är homogena eller endimensionella, de är väldigt individuella och beror på omständigheter i vilka man verkar i. Faddrars uppfattningar om rekryterings process, kommunikation med organisationen och stöd från organisationen var väldigt positiva. Deltagandet i fadderverksamhet i de flesta fall har också medförd positiva effekter på volontärers relation med ungdomar. Däremot, när det gäller faddrars syn på migrations och integrations politik i Sverige, har intervjuerna påvisat negativa opinioner. Dessa uttrycktes i form av ett stort missnöje, besvikelse och förminskad förtroende till det politiska systemet.

Nyckelord: voluntarism, effekter av voluntarism, volontärer, motiv, tredje sektor, migration, integration, ensamkommande barn

Abstract

In connection with the refugee crisis from 2015, in many countries in Europe, various initiatives and actions have been taken to deal with the admission and integration of a large number of refugees. In Sweden, one of the third sector organizations - the Gothenburg's Räddningsmission, runs a "Faddersverksamhet", where people can be volunteers- "faddrar" for unaccompanied children in order to create a relationship between them. The purpose of this study is to analyse the subjective perceptions of the volunteer process and its effects on volunteers (faddrar). The theoretical framework in the study includes a set of different theories and results from previous studies in the field of volunteering. As a method, a qualitative approach was used in the form of semi-structured interviews. Interviews with volunteers have shown that motives for voluntary involvement are neither homogeneous nor one-dimensional, they are very individual and depend on the circumstances in which they work. Participation in "Faddersverksamhet" in most cases also led to a positive impact on the volunteer relationship with young people. On the other hand, as far as the father's views on migration and integration policy in Sweden are concerned, the interviewees presented negative opinions. They were expressed in the form of dissatisfaction, disappointment and reduced trust to the political system.

Keywords: voluntarism, effects of voluntarism, volunteers, motives, third sector, migration, integration, unaccompanied children

Förord

Uppsatsskrivandet kan man jämföra med en resa, vilken var lärorik, intressant, spännande, men också svårt och utmanande. Under resans gång har jag träffat många människor som jag vill tacka.

Först och främst vill jag tacka min handledare- Gregg Bucken-Knapp för inspiration till detta ämne, motivation, tålamod, fantastisk vägledning, tro på mig och allt stöd, särskilt i de svåra stunderna.

Sen vill jag tacka Räddningsmissionen, framför allt Karin och Milad, för vart välkomnande, engagemang och all hjälp.

Jag vill tacka också alla respondenter, som är stjärnor i denna studie. Tack för er tid, era berättelser och möjlighet att få lära känna er. Varje möte gav mig mycket värme i hjärtat.

Till slut vill jag tacka min familj, alla mina vänner och kompisar, som har hjälpt mig på olika sätt, för stöd, goda ord och ork att lyssna på mig. Tack alla! Hade inte klarat detta utan er!

Göteborg, 2019-01- 08

Sylwia Jedrzejewska

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.1 Problemformulering.....	7
1.2 Syfte och frågeställningar	9
1.3 Disposition.....	9
2. Bakgrund	9
2.1 Räddningsmisson	10
2.2 Faddersverksamhet	10
2.3 Ensamkommande barn och åldersbedömningar	11
2.4 Myndigheternas ansvar för ensamkommande barn	12
2.5 Gymnasielagen	13
3. Teoretiska utgångspunkter och tidigare forskning	15
3.1. Motiv, värderingar, övertygelser	15
3.2 Organisatoriska aspekter.....	17
3.2.1 Rekryteringsprocess.....	17
3.2.2 Kommunikation med organisationen och stöd till volontärer	19
3.3 Effekter av voluntarism	21
3.3.1 Hälsorelaterade effekter.....	21
3.3.2 Sociala och socioekonomiska effekter.....	22
4. Metod	24
4.1 Tillväggagångsätt.....	24
4.2 Bearbetning av materialet	24
4.3 Metoddiskussion	25
4.4 Analysverktyg	26
4.4.1 Operationalisering av motiv, värderingar och övertygelser	27
4.4.2 Operationalisering av organisatoriska aspekter	27
4.4.3 Operationalisering av effekter	27
5. Resultat	28
5.1 Motiv, värderingar, övertygelser	28
5.2 Organisatoriska aspekter.....	30
5.3 Effekter av voluntarism	34
5.3.1 Relation till ungdom	34
5.3.2. Faddrars uppfattningar om migrations och integrations politik i Sverige	36
6. Analys	42
6.1 Motiv, värderingar, övertygelser	42
6.2 Organisatorsika aspekter.....	43

6.2.1 Rekrytering	43
6.2.2 Kommunikation med organisationen och stöd till volontärer	45
6.3 Effekter av voluntarism	46
6.3.1 Relation till ungdom	46
6.3.2 Faddrars syn och migrationspolitik och integrations politik i Sverige	47
7.Diskussion och slutsats	49
Referenslista	54
Bilaga 1. Mail till faddrar	63
Bilaga 2. Informerat samtycke.....	64
Bilaga 3. Intervjuguide	65

1. Inledning

Enligt UNHCR-uppgifter har över en miljon flyktingar från Syrien, Afghanistan, Irak, Eritrea, Somalia och Sudan tagit sig till Europa via Meditterriska havet år 2015. Detta har beskrivits som det största antalet människor på flykt sedan andra världskriget (UNHCR 2016). Händelserna från år 2015 har snabbt blivit kallade "flyktingkris" och har blivit en av Europas största utmaningar (Triandafyllidou 2018) som krävde också en direkt reaktion. Europeiska unionen (EU), bestående av 28 medlemmar, uppmanade till kollektiva åtgärder, solidaritet och samarbete för att hjälpa flyktingar. EU-medlemmar hade emellertid olika åsikter om organisationen av bistånd till flyktingar. Det fanns olika röster på nationell nivå från EU, politiker i flera länder, media och andra institutioner (se ex. Krzyzanowski, 2018; Rheindorf och Wodak 2018; Miguel Franquet Dos Santos Silva, Brura & Banares 2017, Castelli - Gattinara 2017).

Oenighet och delade uppfattningar har lett till att i många fall blev det synligt att styrande organen saknar kapacitet och viljan att hantera de mångsidiga utmaningar som orsakas av det stora antalet inkommande flyktingar (Carrera, Blockmans, Gros & Guild 2015; Dominguez-Mujica, Guerra-Talavera & Parreno-Castellano 2012). Liknande problematik har uppstått med människor som rör sig fri inom Europeiska Unionen. Både på nationell och på lokal nivå, det är brist på några riktlinjer som skulle reglera effekter av fri rörlighet, vilket resulterar i att andra aktörer kommer in i bilden (Bucken – Knapp, Hinnfors, Spehar & Zelano 2018). När staten brottas med komplex omgivning, tredje sektorns organisationer, såsom icke statliga organisationer, icke vinstdrivande organisationer och volontera organisationer blir producenter av sociala, humanitara, politiska och kulturella tjänster till alla nyinkommande (Catford 1998, Morgan 2015).

Heterogena grupper av immigranter inträffar många svårigheter. Kulturella skillnader, trauma från kriget, fysiska och mentala hälsoproblem, ensamhet, oro och osäkerhet som är förknippad med väntan på asyl beslut är några av dem (OECD 2016). På grund av det, flyktingar och alla nyinkommande är i behov av det ekonomiska och sociala stöd, för att kunna assimileras, känna sig inkluderad och integrera i samhället (OECD 2016).

Garkisch, Heidingsfelder och Beckman (2017) har påvisat hur komplext migrationsområde är samt hur mycket tredje sektorns organisationer bidrar med. Genom studien av den tredje sektorns organisationer under perioden 2002-2016 i kontext av migration, har författarna identifierat olika typer av tjänster, som den tredje sektorns organisationer tillhandahåller. Till

dem tillhör: säkerhet (fysiskt skydd); humanitär hjälp (omedelbar hjälp med hälsoproblem, fysiskt skydd); välbefinnande (olika sport och kultur aktiviteter); hälsa (hälsobehandlingar) och välfärdstjänster (bostäder, familjestöd, hjälp i det vardagliga livet) (Garkisch, Heidingsfelder & Beckman 2017).

Utan tvekan har volontera organisationer visat sig vara stödjande aktörer för att gynna migranters integration, inkludering och välbefinnande genom att tillhandahålla sådana tjänster, såsom förbättra människors välfärd och skapa offentliga och sociala värderingar (Garner & Garner 2011, Wilson & Post 2013).

Denna studie syftar till att lämna ett bidrag till studier om tredje sektors organisationer i kontext av migration. Detta genom att analysera subjektiva uppfattningar om processen av voluntarism och dess effekter hos volontärer som har varit eller är verksamma inom Räddningsmission och dess "Fadderverksamhet", vilket syftar till att skapa en relation med ensamkommande barn.

1.1 Problemformulering

För att förstå studiens kontext behöver man ta ett steg tillbaka till händelserna från år 2015 och det så kallades flyktingkris. Fyra femtedelar av alla flyktingar finns i fyra EU-medlemsstater (Tyskland, Storbritannien, Sverige och Frankrike), med ytterligare tio procent bosatt i Belgien och Österrike. Under år 2015, var Tyskland det landet som har tagit emot flest flyktingar bland alla EU-länder, medan Sverige var det landet, som i förhållande till befolkningen, har beviljat flest asylansökningar (OECD 2016). Flera EU-medlemsstater, bland dem Sverige och andra OECD-länder har redan vidtagit åtgärder för att försöka hantera nyanländas migrations och integrations utmaningar (OECD 2016). I samband med det, under senaste åren har det tillkommit ett antal olika initiativ och program som syftar till att hjälpa utrikesfödda ta sig snabbare in på arbetsmarknaden. Bara i Göteborg, en stad, där 35 procent av befolkning utgör personer födda i utlandet (SCB 2017), finns det 180 sådana initiativ, där en tredje del av dem drivs av tredje sektors organisationer (Diedrich & Hellgren 2018).

Som Garkisch, Heidingsfelder och Beckmann (2017) belyser, tredje sektorns organisationer roll har inte bara ökat i den meningen att den utförde en mängd olika stöd aktiviteter för nyanlända och flyktingar, men också i den meningen, att det har kommit fler studier gällande tredje sektor i kontext av migration, men behovet av fler undersökningar fortfarande finns. Dock påpekar Garkisch, Heidingsfelder och Beckman (2017) att de flesta studier kommer från länder såsom USA, Kanada, och Storbritannien, eftersom det är länderna som historiskt anses

vara invandringsländer (Wang & Handy 2014; Akbari & MacDonald 2014). Däremot när det gäller Europa, dyker upp studier om Tyskland, Italien och Spanien, emellertid fortfarande i en liten omfattning och bara i kontext av händelser från år 2015, eftersom de länderna har tagit emot väldigt många flyktingar. I den gruppen fattas Sverige, landet som har tagit emot mest flyktingar per capita (UNHCR, 2015). Vidare, gällande olika grupper i kontext av tredje sektorn organisationer som forskning belyser, framkommer att vissa är underpresterande, såsom flyktingar, unga och särskilt ensamkommande barn (Garkisch, Heidingsfelder & Beckman 2017). Enligt Eurostat (2016) 90 000 ensamkommande unga asylsökande har kommit till Europa år 2015. Bara i Sverige har över 35 000 ensamkommande barn har sökt asyl år 2015 (Migrationsverket 2017 a).

Det finns en del stora satsningar i EU, samt i respektive enskilda EU medlemstatser kring arbetsmarknadsintegration, vilka brukar få mest uppmärksamhet. Emellertid finns det också ett antal andra initiativ, som drivs av tredje sektorns organisationer, som inte omfattar arbetsmarknadsintegrations åtgärder. Ett av initiativ är ”Faddersverksamhet” som riktas mot ensamkommande barn och ungdomar mellan 14-21 år. Frivilliga personer ansöker om att vara ”faddrar” för att bli matchad med en ungdom. Syftet med ”fadderskap” är att den unga personen skall få möjlighet att prata svenska, lära känna svensk kultur, komma in i samhället och få stöd i sitt vardagliga liv. Den drivs av en ideell förening: Räddningsmission i Göteborg.

Därför, för att berika i kunskap volontärsfältet, kommer jag i denna studie att skriva om Sverige. För det första, Sverige är landet som har tagit emot mest flyktingar per capita under år 2015. För det andra, det är landet där har kommit en tredje del av alla ensamkommande barn i Europa. För det tredje är det landet, som inte har undersökts mycket i kontext av migration och tredje sektorns organisationer. Att skriva om Göteborg, eftersom det är en stad, där 35 procent av personer med utländsk bakgrund bor. Det är en stad, där Fadderverksamhet drivs och är ett exempel på icke arbetsmarknadsintegration. En huvudresurs i fadderverksamhet utgör volontärer, personer som frivilligt ger sin tid och energi till ungdomar som har kommit till Sverige under flyktingskris. Organisationen är beroende av volontärer och drivandet av ”fadderverksamhet” är omöjligt utan dem. Därför är viktigt för organisationen att ta reda på volontärers motiv, deras uppfattningar och upplevelser om organisatoriska aspekter, såsom rekryteringsprocess, stöd och kommunikation. Vidare, det är av betydelse att se på effekter som deltagandet i fadderverksamhet medför på volontärer i relation till ungdomar och gällande volontärers syn på migrations och integrations politik

i Sverige, något som forskning inte har belyst tidigare. Den här studien är nödvändigt, för att fylla i den kunskapslucka som fattas i vetenskapen kring effekter av voluntarism och på så sätt berika litteraturen samt uppmuntra till diskussion om integration i Sverige.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att analysera faddrars subjektiva uppfattningar om processen av voluntarism och dess effekter. Detta genom att utreda människors motiv till att vara volontärer, analysera faddrars uppfattningar och upplevelser av organisatoriska aspekter, såsom rekryteringsprocess, kommunikation med organisationen och stöd från organisationen samt utreda vilka effekter av deltagandet i fadderverksamhet har medfört på faddrars relation till ungdomen och faddrars synsätt på migrations och integrationspolitik i Sverige.

Syftet kommer att besvaras i följande frågeställningar:

- Vilka motiv finns hos människor som leder till att de bestämmer sig att vara faddrar?
- Hur faddrar uppfattar och upplever de organisatoriska aspekter, såsom rekryteringsprocess, kommunikation och stöd?
- Vilka effekter har deltagandet i faddersverksamhet medfört på faddrars relation till ungdomen och faddrars synsätt på migrations och integrationspolitik i Sverige?

1.3 Disposition

Efter denna inledning till studiens övergripande kontext följer kapitel 2 (bakgrund) med en bredare beskrivning av organisationen – Räddningsmissionen, dess Fadderverksamhet samt information om lagar och regler gällande ensamkommande barn. Därefter behandlar kapitel 3 uppsatsens teoretiska ramverk som utgörs av en samling av olika teorier och tidigare studier inom volontärfältet. Kapitel 4 beskriver metod som applicerades i studien, tillväggagnsätt och bearbetning av material. Därefter, i kapitel 5, där sker presentation av resultatet. I kapitel 6 analyseras det empiriska materialet utifrån det teoretiska ramverket. I det sista 7 kapitel sammanfattas uppsatsens resultat, besvarats studies frågeställningar och slutsatser dras.

2. Bakgrund

För att kunna sätta studien i policy kontext är nödvändigt att ge detaljer om olika restriktiva och mindre restriktiva policy ändringar vilka har skett under år 2016-2018 i asylsystemet i Sverige. Dessa policyer, såsom ålderbedömningar, tillfälliga uppehållstillstånd och

gymnasielagen är nyckel faktorer till att förstå ensamkommandes situation och även volontärernas senare berättelser. Nedan följer en redogörelse av ovannämnda information med först en kort, inledande text om Räddningsmission och dess "Fadderverksamhet".

2.1 Räddningsmission

Göteborgs Räddningsmission är en ideell förening som bedriver socialt arbete och bygger på en kristen grund. Den har funnits sedan 1953, där då bildades Stiftelsen Hjälp åt Hemlösa - Göteborgs Räddningsmission. I huset på Haga stödjade man de mest utsatta, genom att erbjuda mat, kläder eller övernattninng. Med tiden har organisationen utvecklats men rötterna till historien finns kvar. Idag, arbetar organisationen med både akuta och förebyggande insatser och strävar efter att skapa långsiktig förändring för de människor de möter. Förening leds av 27 huvudmän, kristna församlingar i Göteborg. Räddningsmissionens vision är "Ett värdigt liv för alla" och den bygger på tre värdegrunder; rötter, riktning och identitet som presenteras i form av ett träd. Huvudkärnan i de värdegrund är Jesus som är det centrala personen för kristendom. Utifrån kristendoms trons sanning som är rötter i trädet, växer grenar. De beskriver riktning, dvs. presenterar vad det betyder att ha Jesus som förebild och hur ska man applicera det i det vardagliga livet. Krona av trädet kallas för identitet, där alla värdegrund, såsom rötter och grenar ska växa för att sen kunna återspegla resultatet av rötters och grenars framväxt. Alla oavsett kön, ålder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, funktionsnedsättning eller trosuppfattning är välkomna i organisationen. Viljan att arbeta utifrån organisationens riktning, värderingar och identitetsdrag är av betydelse (Göteborgs Räddningsmissions värdegrund).

2.2 Faddersverksamhet

Fadderverksamhet är ett initiativ som växte fram på begäran av ensamkommande ungdomar som hade önskan att prata svenska, lära känna svensk kultur och knyta kontakter. Den drivs idag av Räddningsmissionen. Fadderverksamheten bygger på att matcha ensamkommande ungdomar upp till 21 år med volontärer som är minst 18 år som vill vara faddrar. Enligt Räddningsmissionens "Fadderskap" innebär att ha en relation, där är det viktigt att träffa minst en gång i månaden, att alla eventuella familjemedlemmar har ett intresse för fadderskapet. Vidare fadderskap bygger på den sociala kontakten som man erbjuder till den ungdomen och inte på ansvar för juridiska och ekonomiska processer kring den unge. Fadderskap är ett frivilligt uppdrag utan ekonomisk ersättning.

Idag finns det över 250 matchade ungdomar med faddrar och behov av ytterligare villiga volontärer finns fortfarande. Fadderverksamhet är i Göteborg, Mölndals kommun och Udevalla. Fadderverksamhet startade år 2015, när ett stort antal ensamkommande barn har kommit till Sverige i samband med flyktingskris. För att kunna bli fadder behöver man vara myndig, fylla in en ansökan på hemsidan, sen blir man kallad för en intervju. Därefter, efter en lyckad rekryteringsprocess sker det matchning, där man matchas utifrån gemensamma intressen (Räddningsmission, 2018).

För att kunna få bättre inblick i bild av situation med mottagandet av flyktingar, särskilt ensamkommande barn, år 2015, presenteras nedan fakta, siffror och även genomgång av regler gällande asylprocessen för barn.

2.3 Ensamkommande barn och åldersbedömningar

Sverige tog emot nära en kvarts miljon asylsökande under åren 2014 och 2015. Under år 2015, 163 000 personer sökte asyl i Sverige, år 2016 var det 29000 personer och år 2017 26000 (Migrationsverket 2017a).

År 2015, över 35 000 ensamkommande barn och ungdomar under 18 år sökte asyl i Sverige, det är en tredje del av alla som har kommit till Europa under den tiden (Eurostat 2016). Enligt definitionen, ”Ensamkommande barn är en person under 18 år som kommer till Sverige utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare för att ansöka om asyl”. En rad förändringar har skett i det svenska asylsystemet. I juni 2016 har svenska regler blivit anpassade till miniminivån enligt EU-rätten och internationella konventioner, vilket resulterade i att antalet asylsökande har minskat kraftigt (Migrationsverket 2017a). Under 2017, 1336 ensamkommande barn sökte asyl, vilket är nästan två gånger mindre jämförs med året 2016 (2199) (Migrationsverket 2017 b & 2016). Under år 2017 avgjordes 7 480 asylärenden för ensamkommande barn, varav 5 429 beviljades asyl (Migrationsverket 2017b).

Enligt reglerna i asylprocessen, huvudprincipen är att den sökande ska kunna göra sin ålder sannolikt. Detta är viktigt för ensamkommande barn, därför att de behöver visa att de är under 18 år. Den som är under 18 år har andra rättigheter än en vuxen asylsökande. Migrationsverket utreder alla ensamkommande barns ålder genom intervjuer med dem och genom dokumentation från hemlandet. Under flyktingskris har det kommit många ungdomar till Sverige utan några identitetshandlingar och i vissa fall var det svårt att avgöra den asylsökandes ålder. Därför på våren 2017, införde man möjlighet att genomgå medicinska

åldersbedömningar. Detta för att bestämma åldern på de ungdomarna som saknade legitimationshandlingar. Den införde metoden skulle fungera som ett komplement till andra bevis om den sökandes identitet i Migrationsverkets samlade bedömning. Huvudorgan som är ansvarig för medicinska åldersbedömningen är Rättsmedicinalverket (RMV). Metoden bygger på två undersökningar: röntgenundersökning av visdomständer och magnetkameraundersökning av knäled (Rättsmedicinalverket 2018). I nuläget finns det ingen medicinsk metod som exakt kan konstatera en persons ålder. RMV undersökning ger inte svar på frågan hur gammalt personen är, utan bara fastställer om den är över eller under 18 år. Med hänsyn till detta, utgör undersökningens resultat ett av flera underlag i den samlade åldersbedömningen som Migrationsverket gör (Rättsmedicinalverket 2018).

År 2017, har medicinsk åldersbedömning gjorts i 65 procent av alla asylärenden för ensamkommande barn. Totalt i 7023 ärenden har ålder skrivits upp till över 18 år, i 5504 fall har medicinsk åldersbedömning används och i 1519 fall inte. Sammanlagt, skattar Migrationsverket att i 80 procent av asylsökande, där medicinsk åldersbedömning har gjorts, är över 18 år (Migrationsverket 2018).

Ett asylsökande barn bör informeras om möjligheten till en medicinsk åldersbedömning. Dock har det visat sig att i 81 procent av fallen fick inte barnet denna information. Detta framkom från en kvalitetsuppföljning som Migrationsverket gjorde år 2016. Det framkom också att Myndigheten inte har motiverat varför en ålder har skrivits upp i 19 procent av fallen, trots att detta ingår i handläggarens arbetsuppgifter (Migrationsverket 2017 c).

Migrationsverket är den myndigheten som ansvarar inte bara för asylprocessen, utan i samarbete med andra institutioner svarar den också för andra uppgifter. För att bättre förstå alla steg i mottagandets process, ges en detaljerad information om detta i nästa avsnitt.

2.4 Myndigheternas ansvar för ensamkommande barn

För mottagandet av ensamkommande barn i Sverige ansvarar ett antal olika aktörer, det är kommuner, landsting och flera andra myndigheter. Varje asylsökande barn anvisar Migrationsverket till en respektive kommun som ska ansvara för barnets boende och omsorg. I januari 2016 fick Migrationsverket uppdrag av regering för att färdigställa en ny anvisningsmodell för ensamkommande barn och unga. Den 1 april 2016 infördes den nya anvisningsmodellen av vilken omfattas alla Sveriges kommuner och syftar till att ska säkerställa att fördelningen av barnen på sikt blir jämnare. Kvot har beslutats av Migrationsverket i samråd med länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) (Länsstyrelsen 2018).

Barnet placeras i en kommun men finns med i Migrationsverkets mottagningssystem tills uppehållstillstånd beviljats. År 2017 har kommuner mottagit ungefär 8 600 ensamkommande barn (Migrationsverket 2017 d).

Varje ensamkommande barn har rätt att representeras av en god man som träder in i vårdnadshavarens ställe. Den gode mannen har rätten och skyldigheten att bestämma i alla frågor som handlar om barnets personliga, ekonomiska och rättsliga angelägenheter. Vidare, har den uppgiften att stödja barnet i kontakterna med Migrationsverket under handläggning av asylprocessen. Från den gode manen förväntas också att stödja barnet i att leta efter anhöriga (Migrationsverket 2018 a).

De ensamkommande barn som beviljats uppehållstillstånd skrivs ut från mottagningssystemet och räknas istället som kommunmottagna i den anvisade kommunen. Handläggning av frågorna kring ekonomiskt bistånd till barnen samt kommunernas ersättningar ligger i Migrationsverket ansvarsområde. Länsstyrelsen se till att det finns möjligheter och resurser för kommunerna att ta emot barnen, sedan förhandlar länsstyrelsen med kommunerna om antalet platser. I Kommuners ansvaras område ligger att utreda barnens behov och därefter fatta beslut om lämpligt boende och skolundervisningen (Migrationsverket 2017 e).

De kommuner som har en överenskommelse med Migrationsverket om att ta emot asylsökande barn och ungdomar har rätt till statlig ersättning på 500 000 kronor per kalenderår (Migrationsverket 2018 b).

Utöver den nya anvisningsmodellen, som Migrationsverket antogs på Regerings uppdrag, kom också lag ändringar som myndigheten är skyldig att följa. En av de senaste lagar som regeringen införde är gymnasielagen. Denna lag i hög grad påverkar ensamkommandes situation och deras möjligheter för framtid, för att kunna få mer inblick i detta, beskrivs lagens innehåll i nästa avsnitt.

2.5 Gymnasielagen

9000 ensamkommande barn får en ny chans, efter Sveriges riksdag har fattat beslut om nya bestämmelser i den så kallade gymnasielagen. Lagen ger möjligheten till ensamkommande som har fått avslag på sin asylansökan att få uppehållstillstånd för gymnasiestudier. Detta infördes på grund av Migrationsverkets långa handläggningstider, vilket resulterade i att många ensamkommande har hunnit bli 18 år samt att deras möjlighet att få stanna i Sverige begränsades av detta, eftersom den tillfälliga lagens stramare asylregler började gälla för dem. Man kunde ansöka om uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen från 1 juli 2018 fram till

och med 30 september 2018. Bland krav som behövs uppfylla för att få uppehållstillstånd enligt lagen är att: personens första asylansökan har registerats hos Migrationsverket den 24 november 2015 eller tidigare; vid ansökan blev personen registrerad som ensamkommande blev anvisad till en kommun som skulle ordna boende; när beslutet om utvisning fattades personen var 18 år eller äldre; beslutet om utvisning fattades 15 månader eller senare från registreringsdatumet men tidigast den 20 juli 2016 eller senare; personen befinner sig i Sverige och studerar eller har studerat och har för avsikt att studera på gymnasienivå i Sverige (Migrationsverket 2018 c).

Lagen har kritiserats bland annat av Lågrådet som har i sin uppgift att bereda lag, dvs. utreda konsekvenser av förslaget innan den antas av Riksdagen. Lågrådet antog att lagen skulle accepteras på grund av dels beredningen av förslaget och dels för lagförslagets innehåll (Lågrådet 2018). Ett av de problematiska områden i gymnasielagen är beviskrav för den sökandes identitet, där huvudprincipen är att den sökande ska bevisa sin ålder, precis på samma sätt som i asylansökan. I gymnasielagen görs undantag av denna princip, vilket är väldigt kontroversiellt, eftersom detta innebär att uppehållstillstånd får beviljas även om sökandens identitet är oklar och han eller hon inte kan göra sin uppgivna identitet sannolik.

Två av Sveriges fyra migrationsdomstolar vägrar nu tillämpa gymnasielagens sänkta beviskrav. I sitt pressmeddelande (Migrationsdomstolen i Malmö 2018) anser att beredningen har varit för bristfällig. I pressmeddelande (Migrationsdomstolen i Stockholm 2018) uppger att det sänkta beviskravet strider mot Sveriges förpliktelser enligt Schengensamarbetet och EURätten. Istället anser båda domstolarna att det sänkta beviskravet för identiteten ska användas på samma villkor som förut. Dock Migrationsverket håller inte med migrationsdomstolarnas bedömningar och tycker att det sänkta beviskravet för identitet ska användas. Migrationsverket väntar därför på godkännande av fall med ny sekundärlagstiftning för att inte skapa rättslig osäkerhet för sökanden, men däremot i fall när det är uppenbar att personen inte uppfyller grundkrav för ett uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen, kommer myndigheten fortsätta att fatta avslagsbeslut. Det finns inget bestämt datum när Migrationsöverdomstolen ger sin bedömning av frågan (Migrationsverket 2018 d).

3. Teoretiska ramverket och tidigare forskning

I den här studien betraktas voluntarism som en process, vilken består av olika etapper. Genom att inkludera alla etapper, får man med större sannolikhet en ökad förståelse och en sammanhängande bild av hela processen. Den första etappen handlar om motiv, värderingar och övertygelser som leder till att en individ bestämmer sig att vara volontär. Den andra etappen handlar om organisatoriska aspekter, vilka inkluderar rekryteringsprocess, som en person behöver gå genom samt kontakt och stöd från organisationen till volontärer. I den tredje etappen beskrivs effekter av volontärers deltagande i ”det frivilliga arbetet” på volontärer. Det här uppläget syftar till att kartlägga den kunskap som finns inom volontärsfältet och identifiera luckor som denna studie avser att fylla i, samt att skapa ett rik och omfattande underlag för analysverktyg.

3.1 Motiv, värderingar och övertygelser

Voluntarism kan definieras som ett formellt frivilligarbete där olika hjälp aktiviteter erbjuds av en individ till en annan eller för allmänheten utifrån sin egen vilja och utan direkta ekonomiska eller materiella belöningar (Behnia 2007, Wilson 2000). För att vilja ägna sina personliga resurser såsom tid, energi och färdigheter till en organisation och bli en volontär måste man vara motiverad (Behnia & Bergin 2001).

Både motivation och mobilisering av individer till att verka sker på en individuell nivå (Olson 1971). Enligt teori om grupper, om man vill att en individ ska agera på ett grupporienterat sätt (dvs. för gruppens bästa) behövs det ett enskilda och selektivta incitament. Detta incitament skall inte riktas till gruppens gemensamma bästa, utan till en individ (Olson 1971, s.51). Bland dem selektiva incitament finns det olika typer, såsom ekonomiska, moraliska, sociala och psykologiska. Människors motivation kan också byggas på önskan att vinna prestige, skapa nya relationer eller ha en status i samhälle (Olson 1971, s.60f).

I fallet med voluntarism, när det inte finns några direkta ekonomiska incitament för att uppnå gruppens bästa, kan detta tillfället skapa möjlighet till uppkomsten av ett socialt incitament. Om några personer som är vänner och verkar inom samma grupp för gruppens bästa och plötsligt en individ lämnar verksamheten, kan andra medlemmar använda sig av socialt tryck. Detta är ett sätt att uppmuntra dem att delta i att uppnå gruppens intresse, annars kan social klubb utesluta dem, vilket riskerar då att man förlorar sociala förmåner. Sådana åtgärder kan vara effektiva, eftersom dagliga observationer visar att de flesta människor uppskattar social

status, personlig prestige och självkänsla. Social status och social acceptans är individuella, inte kollektiva varor. Därför sociala sanktioner och sociala belöningar är selektiva incitament, de är bland de typer av incitament som kan användas för att mobilisera gruppen, men kärnan ligger i selektiva incitament, för att de skiljer åt mellan individer vilka stödjer arbetet för gruppens bästa och vilka inte gör det (Olson 1971, s.60f).

Det finns också, en annan typ av socialt tryckt kan uppstå inom ideella organisationer. Den här typen genereras inte av vänner vid direkt kontakt, utan via massmedia. Om det finns något, som belyses i media kontinuerlig och presenteras i form av propaganda, kan detta påverka människor till att verka (Olson 1971, s.63). Sådana effekter kunde man se under åren 2015-2016, när en ”flyktingsström” har kommit till Europa. Exempelvis i Tyskland 50 procent av människor som valde att frivilligt hjälpa flyktingar, har hört och sett väldigt mycket våld och krig scen på tv (Roth 2018, s. 771). Volontärer i Grekland förklarade att det var omöjligt att förbli likgiltigt mot bilderna av flyktingar som de såg i media och bland annat därför ville de hjälpa (Chtouris S. & DeMond S. Miller 2017).

Vad är det som gör att människor bestämmer sig att arbeta frivilligt har varit på agenda de senaste åren i inom volontärfältet (Behnia 2012; Roth 2018; Greenspan, Witmer-Sinha & Handy 2011; Cnaan, Goldberg-Glen 1991;Clary, Snyder & Ridge 1998; Garner, Garner 2011; Wilson 2000; Wilson 2012,).

Den mest förekommande skildring mellan motiv hos människor säger att de arbetar frivilligt på grund av altruistiska skäl, för att upprätthålla eller förbättra välbefinnande hos andra eller av egoistiska skäl (Behnia & Bergin, 2001; Handy & Greenspan 2008; Wymer, Riecken & Yavas 1996; Garner & Garner 2011). Dock poängterar Dekker & Halman (2003,s.3f) att volontärer har svårt att skilja mellan altruistiska och egoistiska motiv, när man för diskussioner med dem, eftersom de inte tänker utifrån sådana kategorier.

Andra studier säger att människor kan bli volontärer genom att bli involverad av andra, dvs. familj, vänner, skolan eller andra organisationer (Dekker & Halman 2003s.5, Wilson 2000,) och att de väljer att arbeta frivilligt för att de kanske vill hjälpa andra, ge någonting tillbaka till samhället, träffa andra människor, lära sig nya saker (Behnia 2012, Wymer & Starners 2001, Wilson 2012, Clary et.al.1998). Volontärer som vill hjälpa andra vill också att volontärbete ska ge dem en givande upplevelse. Cnaan och Goldberg-Glen (1991) jämförde 258 svar från volontärer och 104 från icke-volontärer. Han har listat ut 28 motiv från tidigare

studier och drog slutsatsen att volontärer som arbetar frivilligt, kombinerar olika motiv generellt kan beskrivas som en "givande upplevelse" (Cnaan & Goldberg-Glen 1991).

Till en annan grupp av motiv, tillhör värderingar och övertygelser. Religiösa personer exempelvis, genom sin personlighet, utbildningsnivå och/eller teologiska uppfattningar tenderar att vara mer villiga att utföra volontärsarbete än icke-religiösa människor (Roehlkepartain, Naftali, & Musegades (2000) se Greenspan et al. 2011, s. 3). Volontärsarbete som stödjer utsatta grupper i samhällen upprätthåller religiösa skyldigheter för att hjälpa de mest behövande och främja religiösa värderingar, såsom kärlek och service till andra (Wineburg (2001) se Greenspan et al.2011, s.3). På grund av det, kan volontärsarbete betraktas som expansion av religiösa övertygelser (Harris 1996).

Wilson (2012) lyfter upp att känslan av solidaritet, vilken också kan betraktas som motivationsfaktor, särskilt i voluntarism för politiska organisationer eller i svar till kriser. Efter en attack på World Trade Center i New York 2001, väldigt många personer ville hjälpa offren på alla möjliga sätt och ville anmäla sig till frivilligt arbete (Beyerlein & Sikkink, 2008, s.196) Liknande solidaritetsinslag kunde man upptäcka under det som kallas ”flykting kris” i Europa år 2015-2016, där många volontärer i Grekland bestämde att engagera sig i frivilligt- och solidaritetsarbete för att hjälpa de mest behövande (Chtouris S. & DeMond S. Miller 2017).

Som forskning visar, motiv till frivilligt arbete är varken endimensionella eller homogena (Cnaan & Goldberg-Glen 1991). Olika befolkningsgrupper kan vara motiverad till volontärsarbete på grund av olika skäl, som kan vara en kombination av en mängd varierande faktorer (Greenspan et al. 2011, Cnaan & Goldberg-Glen 1991).

3.2 Organisatoriska aspekter

3.2.1. Rekrytering

Utöver kännedom om motiv till voluntarism som organisationer bör skaffa sig (Hobson, Rominger, Malec, Colleen, Hobson M. A & Evans 1997; Peggy & Shields 2009), finns det ett antal olika aspekter som bör ta hänsyn till i verksamhets arbete. Organisationer behöver höra volontärers opinioner om deras upplevelser och uppfattningar om organisationens arbete, rekryteringsprocess, samt om kommunikation med organisationen och stöd som de får. Allt detta utgör tillsammans en samling av elementer som rymmer under ett tak som kallas för

organisatoriska aspekter. Volontärernas röst och deras feedback är en viktig källa för vidare utvecklingsarbete för organisationen och dess anställda (Garner & Garner 2011).

I det första steget, när människor är motiverade och har bestämt sig att arbeta frivilligt, sker det ett val av organisation, där man vill verka (Behnia & Bergin, 2001). Rekrytering är resultat av en process, där den ena är när volontärer väljer organisationer och den andra är när organisationer väljer volontärer (Behnia & Bergin 2001, Wymer & Starners 2001).

Rekryteringsprocess är viktigt både för organisationer och för volontärer. Detta av anledning att rekryteringsstrategier är förknippade med att motverka hög personalomsättning, när det gäller frivilliga krafter. Dåliga rekryteringsmetoder kan leda till oönskade effekter. Volontärer som rekryteras ineffektivt kan få en missvisande bild av volontärarbetet, vilket kan resultera i att de kan vara olämpliga kandidater till efterfrågade uppgifter (Wymer & Starners 2001). Det är bland annat därför viktigt att organisationen är tydligt i att presentera och definiera sina behov innan de påbörjar rekrytering (Wymer & Starners 2001, Behnia 2007). Kärnan i hela rekryteringsprocessen är att organisationen förstår och skaffar sig kunskap om motiv som finns hos människor som bestämmer sig att arbeta frivilligt (Hobson et al. 1996; Peggy & Shields 2009).

Förutom att ta reda på motiv hos blivande volontärer, spelar kommunikation också en viktig roll. Wymer & Starners (2001) understryker att, för att uppnå hög effektivitet i rekryteringsprocessen måste ske en personlig kommunikation, med vilket menas ett interaktivt utbyte mellan rekryteraren och den potentiella kunden. Den skapar möjlighet för att rikta samtalet till den personen man är i kontakt med.

Rekrytering påverkas bland annat av organisationens definition av kundbehov, resurser som anses lämpliga för dessa behov och potentiella innehavare av dessa resurser (Behnia 2007). När man tittar på hur människor väljer ut organisationer i vilka vill de verka i, har studier påvisat att det finns faktorer och aspekter som avgör deras val. Organisationen som volontärer väljer måste av hen och hens kunder uppfattas positivt och den första kontakten med organisationen är av betydelse (Behnia, 2007; Behnia & Bergin, 2001). Studier visar att individer tenderar att välja att arbeta för organisationer som relaterar till deras personliga värderingar och ideologier. De blir också mer positiva till organisationer, som har ett bra rykte och känner tillhörighet med målgruppen som organisationen riktas till (Behnia, 2007; Behnia & Bergin, 2001; Wilson 2000; Wymer & Starners 2001). Exempelvis, om en rekryterare får

en dålig opinion från volontärer, kan detta negativt påverka organisationens rykte och resultera i att volontärer inte söker sig till den här organisationen (Behnia & Bergin 2001).

Rekrytering av volontärer är en utmaning för organisationer. En komplex uppsättning av individuella och strukturella faktorer som individuella motivationer och resurser, samhälleliga normer och värderingar samt regeringens politik påverkar arbetet med den processen (Behnia 2007). Yanay och Yanay (2008) poängterar att en faktor som kan göra rekryteringsprocess och strategier att motverka hög personalomsättning bland volontärer svårare, är att motivation som driver människor. Detta eftersom motivationen för att börja volontärarbete kan skilja sig åt den motivationen som bestämmer om man ska fortsätta vara volontär.

Effektiv rekryterings strategier är resultatet av en välplanerad, väl genomförd serie av aktiviteter. Det är också viktigt att komma ihåg att rekrytering och bibehållande av volontärer relaterar till varandra. Effektiva rekryteringsmetoder och fungerade strategier att bibehålla frivilliga krafter, minskar behovet av nya volontärer (Wymer & Starnes 2001).

3.2.2 Kommunikation med organisationen och stöd till volontärer

Kampen om en låg personalomsättning är också relaterad till allt vad som händer mellan volontären och organisationen, mellan volontären och anställd personalen, mellan volontärer och mellan volontären och kunden (Studer & Schnurbein 2013).

Frivilliga engagemanget därför påverkas av relationer med organisationen och deras kunder. Relation mellan volontärer och organisationen är ömsesidigt fördelaktigt, men spänningar och konflikter mellan personal och volontärer har en negativ inverkan på volontärernas samarbete med en organisation (Wilson 2012), ex. kan volontärer lämna verksamheten (Garner & Garner 2011). Bennett och Barkensjo (2005) i sin studie fann att volontärers dåliga erfarenheter var negativt förknippade med volontärers tillfredsställelse och engagemang. Deras studies resultat är ett bevis på att negativa erfarenheter betonar vikten av organisatoriskt stöd, där sådant stöd fick särskild betydelse i volontärers svåra situationer. Det är bland annat därför kommunikation mellan volontärer och betalda anställda i organisationen är viktigt. Däremot engagemanget och viljan att stanna i en organisation främjas av positiva relationer mellan anställd personal och volontärer (Callow 2004).

Forskning visar att engagemang bland volontärer tenderar att öka, när volontärer får stöd från organisationen, kan delta i beslutfattande och är uppskattade av organisationen och kunder. Känslan av att volontärers arbete gör skillnad gentemot kunden och organisationen ökar

frivilligas engagemang (Behnia 2012, Wymer & Starnes 2001, Wilson 2012, Garner & Garner 2011, Studer & Schnurbein 2013). Likaså poängterar Garner & Garner (2011) att organisationer kan öka volontärers engagemang genom att kommunicera vikten av organisationens arbete och volontärers bidrag till det arbetet.

Bennett och Barkensjö (2005) bevisade att organisatoriskt engagemang, såsom kommunikation, informationsutbyte och utbildning för volontärer är viktiga faktorer som påverkar både individer som söker till det frivilliga arbetet och organisationens rykte. Boezeman och Ellemers (2008) anges också att volontärers engagemang i slutändan kommer att baseras på den uppfattade betydelsen av frivilligt arbete och sättet hur de har uppfattat stöd från organisationen. Enligt deras argument har den upplevda meningen av arbetet ökat volontärernas positiva uppfattning om organisationen, medan det uppfattade organisatoriska stödet har ökat volontärernas respekt för organisationen.

En av de mest förekommande anledningar varför människor väljer att sluta arbeta frivilligt är gap mellan förväntningar och erfarenhet som man har på volontärarbete. Dessa gap kan utgöras av missnöje med stöd från organisationen eller typen av ”kunder” (Tomeh 1981). Det antas ofta att volontären och kunden kommer att komma överens på grund av den ömsesidiga utbyte, där den en behöver volontärservice och den andra vill ge den (Behnia 2007). Dock är viktigt att lyfta, att voluntarism kopplar två främmande personer, som förväntas ha varsin roll, den ena är volontär och den andra är kund. Risken är att volontär kan känna brist på intresse för relationen från kundens sida (Behnia 2007).

I situationen, efter att man har tilldelad en kund till en volontär, är därför av betydelse att volontären är tillfredställd med de uppgifter som den har fått, med kunden och behandling av organisationen (Behnia 2007, Behnia & Bergin 2001, Wilson 2000, Wymer, Becky & Starnes 2001). Studier pekar på att meningsfullhet i volontärarbete orsakar att volontärer tenderar i högre grad att fortsätta sitt uppdrag (Behnia 2007, Behnia & Bergin 2001, Wilson 2000, Wymer & Starnes 2001, Murrant & Strathdee 1995). Uppgifter som uppfattas som krävande, tuffa eller tråkiga kan leda till att volontären lämnar organisationen (Behnia 2007, Behnia & Bergin 2001, Wilson 2000, Wymer & Starnes 2001).

Reaktioner hos andra kan också påverka volontärers beslutsfattande om fortsättning av sitt uppdrag. Negativa opinioner från släktingar, vänner och andra volontärer kan resultera i att de väljer sluta arbeta frivilligt (Behnia och Bergin 2001, Wymer, Riecken & Yavas 1996). Av särskild betydelse är därför sättet på vilket man behandlar nya frivilliga krafter.

Nya volontärer behöver komma in i den nya rollen och känna tillhörighet till teamet genom att integreras med andra volontärer. De behöver stödja varandra och lära känna varandras svårigheter och prestationer. Socialt stöd är en nyckelfaktor som lockar andra potentiella volontärer (Wymer & Starnes 2001). Likaså poängterar Mitchell och Taylor (2004) att firandet av frivilliga prestationer är ett viktigt sätt att främja fortsatt engagemang. Farmer & Fedor (2001) har också påvisat att interaktion mellan volontärer har en positiv inverkan på volontärs arbete, vilket tyder på att ideella organisationer ska bygga ett socialt nätverk som uppmuntrar volontärer att engagera sig.

Som forskning belyser, alla organisatoriska aspekter, såsom rekryteringsprocess, kommunikation med organisationen och stöd från organisationen till volontärer är av betydelse och påverkar både organisationen och volontärer på olika sätt. Effektiv rekryterings och kommunikations strategier minskar risk för en hög personal omsättning bland volontärer och stöd från organisationen ökar volontärerans engagemanget. Frivilligas krafter röst och deras feedback är därför av betydelse och fungerar som en viktig källa för organisationens arbete och dess anställda i verksamhetsutveckling (Garner & Garner 2011).

3.3 Effekter av voluntarism

3.3.1. Hälsorelaterade effekter

Mest uppmärksamhet när det gäller forskning kring effekter, konsekvenser och fördelar med voluntarism har ägnat sig åt hälsorelaterade aspekter (Wilson 2012). Man har noterat mentala och fysiska hälsofördelar (Greenfield & Marks, 2004; Li & Ferraro, 2006; Thoits & Hewitt, 2001). En del av studier bekräftar att volontärer tenderar att vara mindre mottagliga för symptomen av depression (Hong & Morrow-Howell, 2010) trots att vissa studier har hittat de effekter bara hos subgrupper, såsom äldre (Kim & Pai 2010). Volontärbetet kan vara en bra buffert mot stress. Tiden som de har tillbringat genom att utföra volontärbetet hjälpte personer att koppla av, genom att glömma bort den här stressen, som deras dagliga arbete utför (Mojza, Lorentz, Sonnentag & Binnewies 2010). Änkor som har ägnat sin tid till volontärbete, efter deras mäns död, har visat en långsammare ökningstakt av de depressiva symptomen (Li 2007 i Wilson 2012). Dock är viktigt att poängtera att voluntarism inte alltid medför positiva effekter, när det gäller hälsa (Wilson 2012). Allt beror på aktiviteter som utförs i samband med uppdraget. Människor som arbetar frivilligt vid katastrofer, som ex. jordbävning, terror attack eller liknande lider känslomässigt (Thormar, Gersons, Juen, Marschang, Djakababa & Olf 2010).

3.3.2. Sociala och socioekonomiska effekter

Förutom hälsorelaterade aspekter, sociala och socioekonomiska fördelar har också funnit sin plats i volontärsfältet. Voluntarism medför ökning av det sociala kapitalet (Cnaan & Goldberg Glen 1991, Govekar & Govekar 2002, Handy & Greenspan, 2009, Handy & Mook 2011). Exempelvis en studie i Kanada har undersökt om och hur volontärarbete kan påverka invandrarnas försök att återvinna socialt och mänskligt kapital som förlorades i migrationsprocessen. De har funnit att immigranter som arbetar frivilligt, kan se positiva effekter av sitt volontärarbete, dvs. detta bidrar till deras sociala och ekonomiska integration (Handy & Greenspan, 2009)

Atkinson (2018) i sin studie har undersökt ett mentorprogram i Australien, vilket var inriktad till personer med flyktingbakgrund. Programmet som denna fallstudie baserades på, syftade till att genom mentorskap stödja personer med flyktingbakgrund och hjälpa dem med att förvärva de färdigheter som de behövde för att integrera i samhället. Volontärer (mentorer), som hade intresse av att dela med sina erfarenheter och kunskaper träffade flyktingar och diskuterade olika saker. Det visade sig att beroende på interaktion och kommunikation mellan mentor och adept kan detta leda till förändringar i livet hos den ena eller den andre, dvs. bättre förståelse för kulturella skillnader, varandras bakgrund och erfarenheter (Atkinson 2018).

Många volontärer förbättrar sina karriärmöjligheter och får bättre arbete genom erfarenhet av voluntarism (Handy & Greenspan 2009, Handy & Mook 2011). Studenterna arbetar frivilligt för att förbättra deras chanser i tävlingen om tillträde till prestigefyllda institutioner för högre utbildning. Denna övertygelse troligen har orsakat den senaste ökningen av volontärarbete bland gymnasieskolan och högskolestudenter i länder som Kanada och USA (Handy, Cnaan, Hustinx, Kang, Brudney, Haski-Leventhal & Zriniscak 2010)

Forskning har också visat att, volontärer som känner sig uppskattade i sitt volontärarbete, är mer tillfredsställda med sitt liv generellt (McMunn, Nazroo, Wahrendorf, Breeze & Zaninotto, 2009). Andra undersökningar har även påpekat att volontärer tenderar att vara mer politiskt aktiva än icke volontärer och att voluntarism spelar roll i den politiska socialiseringen (Wilson 2000).

Man kan konstatera att de flesta studier kring effekter av voluntarism, belyser de individuella fördelar vilka man får i utbyte för sitt frivilliga arbete. En aspekt som inte lyfts i forskningen är studier kring hur frivilligt arbete med ”kunder”, har påverkat volontärers syn på staten, samhälle och det politiska systemet.

Tillsammans har denna forskningsöversikt utfört en omfattande bild av alla etapper av process av voluntarism som skall vara fördelaktig för utformning av mitt analysverktyg. Den har belyst olika etapper, såsom: motiv till att vara volontär, organisatoriska aspekter, vilka inkluderade rekryteringsprocess och kommunikation och stöd från organisationen samt effekter av voluntarism. Genom att lyfta dem, ville jag kartlägga den kunskap som finns inom volontärsfältet och identifiera luckor som denna studie syftar till att fylla i samt skapa ett underlag för analysverktyg. Studier som har fokuserat på motiv till frivilligt arbete har påvisat att motiv inte är homogena och väldigt individuella, de berör bland annat på kontexten och omständigheter i vilka man verkar i. I fallet med studier kring organisatoriska aspekter, studier om rekrytering är begränsade i sitt antal och för de mesta, lyfts organisationens perspektiv, det är mindre fokus på volontärers röst och deras uppfattningar, upplevelser om denna process. Gällande kommunikation och stöd från organisationen till volontärer har varit av intresse i forskningen och bekräftar vikten att ta hänsyn till denna aspekt i undersökningar om det frivilliga arbetet. Dessutom har Wilson (2012) lyft att det behövs fler studier kring volontärers uppfattningar om deras relation till kunder, anställd personal och andra volontärer. Angående effekter av voluntarism, för det mesta har forskning ägnat sig åt hälorelaterade, sociala och socioekonomiska aspekter. Genom att lyfta den tredje etappen av voluntarism, syftar denna studie till att fylla den kunskapslucka som fattas i forskningen, dvs. effekter vilka deltagandet i ”det frivilliga arbetet” medför på volontärer när det gäller syn på det politiska systemet, staten och samhället.

Med avseende på ovanstående resonemang kommer denna studie i form av kvalitativa intervjuer med volontärer (faddrar) identifiera vilka motiv som finns hos människor, leder till att de väljer att vara volontärer (faddrar), deras uppfattningar om organisationens rekryteringsprocess, stöd och kommunikation samt faddrars uppfattningar om hur det här deltagandet påverkat dem och deras syn på migrations och integrations politik i Sverige.

4. Metod

För att besvara studiens frågeställningar: vilka motiv finns hos människor som leder till att de bestämmer sig att vara faddrar; hur faddrar uppfattas och upplever de organisatoriska aspekter, såsom rekryterings process, kommunikation och stöd; vilka effekter har deltagandet i faddersverksamhet medfört på faddrars relation till ungdomen och faddrars synsätt på migrations och integrationspolitik i Sverige, har en kvalitativ ansats i form av semi strukturerade intervjuer applicerats. Studien fokuserar på att analysera människors uppfattningar och upplevelser om voluntarism process och dess effekter och kvalitativ metod är lämplig att använda sig av (Hallin & Helin 2018, s.10). De semistrukturerade intervjuarna har utförts enligt en intervjuguide (se bilaga 3) där frågorna formulerades på förhand utifrån det teoretiska ramverket som bygger på en samling av olika teorier och resultat från tidigare studier från volontärfältet. Semistrukturerade intervjuer består av förutbestämda öppna frågor, som ger respondenterna utrymme att svara fritt. Intervjuaren får också möjlighet att ställa följdfrågor, vilket kan vara ett hjälpverktyg att skapa dialog. Med hänsyn till studiens syfte, studieobjekt i denna undersökning blir volontärer som är verksamma inom Räddningsmissionen och dess Fadderverksamhet. Respondenterna behöver vara eller har varit fadder inom Räddningsmission, bäst så länge som möjligt för att kunna skapa utrymme för reflektioner över tid, men beroende på antalet villiga respondenter att delta i studien, andra som har varit fadder en kortare tid, tas också in i studien. Ålder, kön, yrke och andra liknande faktorer har ingen betydelse i denna undersökning, eftersom fokus ligger här på människors erfarenheter, inte deras bakgrund.

4.1 Tillvägagångsätt

Intervjuerna har genomförts under november månad år 2018 i Göteborg med villiga volontärer, som har varit eller är faddrar för ensamkommande barn i Räddningsmission under perioden 2016-2018. I det första steget tog författaren mail kontaktat med en ansvarig för Fadderverksamhet i Räddningsmission i Göteborg och informerade om studiens detaljer, såsom: syfte, metod och anonymitet för alla deltagare. Efter detta har det skett ett personligt möte med den ansvarige för Fadderverksamhet, där man kom överens om sättet på vilket kommer man få villiga deltagare till studien. Författaren då har formulerat ett mail (se bilaga 1) vilket projektledaren har skickat ut till ”faddrar” i några omgångar. I den första omgången har mailet gått ut till alla volontärer som har varit faddrar längst tid, sedan Fadderverksamhet har startats. Efter det har 7 personer anmält sin vilja att delta i undersökningen. Av anledning

att författaren önskade fler respondenter, har mailet skickats till nästa grupp i vilken gick in alla som har varit eller är faddrar och var inte i den första gruppen. Efter andra utskick har det kommit 3 deltagare till. På grund av fortfarande ett litet antal av respondenter, har författaren tagit kontakt med den ansvarige för Fadderverksamhet och bad om att skicka en påminnelse, men bara till den första gruppen, dvs. människor som har varit faddrar längst tid. Detta resulterade i att det har kommit väldigt många svar. För att undvika ett selektivt urval, har författaren använd sig av principen: ”först till kvarn” och har boklat in intervjuer med ytterligare 9 personer. Till alla övriga som författaren inte kunde intervjua, på grund av ett uppnått mål med antalet respondenter och tidsbegränsning, har ett mail skickats ut med tackord för engagemang och viljan att ställa upp.

Sammanlagt har 19 intervjuer genomförts i form av det personliga mötet. Plats och tid för intervjun bestämdes via mail och anpassades till respondenternas önskemål. De flesta intervjuer har skett på Campus Haga i Göteborgs universitetslokaler, för att försäkra, en lugn och tyst miljö. I andra fall har platserna varierat, vissa önskade bli intervjuad på sin arbetsplats, andra på kafé eller restaurang under lunchtid. Innan intervjun har varje respondent blivit informerat skriftligt (se bilaga 2) om studiens syfte, praktiska saker och etiska aspekter såsom konfidentialitet, frivillighet och anonymitet, som var och en har skrivit under. Efter godkännande från respondenter, har intervjuerna spelats in med mobiltelefon. Varje intervju har gått ut på en tidigare upprättad intervjuguide utifrån teoretisk ramverk i form av öppna frågor. Längden av samtalet varierade mellan respondenterna, det tog mellan 20- 40 minuter.

4.2 Bearbetning av materialet

Efter genomförandet av intervjuer, det inspelade materialet har transkriberats ordagrant. Respondenterna har anonymiserats, genom tilldelning av numret istället för namn. Alla eventuella saker som hade kunnat avslöjas någons identitets har plockats bort från de använda citaten i studien. Transkriberade intervjuer har analyserats med hjälp av NVivo- program för en kvalitativ dataanalys. I första steget läste författaren genom det transkriberade materialet för att få en övergripande förståelse av data som helhet. I nästa steg läste författaren noggrant varje intervjun för att identifiera nya mönster, teman och kategorier. Detta steg med hjälp av NVivo, involverade kategorisering av data genom att använda etiketter på fragment av det transkriberade materialet. Sedan kollade författaren genom alla citat inom respektive kategori och försökte analysera och konstatera vad och vilka svar är de mest återkommande, vad är det

som sticker ut, för att i vidare steg kunna välja ut de mest representativa citat och presentera dem i resultatet.

4.3 Metoddiskussion

Vid en kvalitativ ansats i form av intervjuer, finns det alltid risk om en viss intervjuare effekt, som kan förekomma, där respondenter anpassar sina svar till vad de uppfattar att det förväntas av dem. Det är svårt att eliminera detta, men författaren hade det i åtanke under arbetsgång. Vissa frågor kändes ganska stort för några respondenter, vilket kan vara både positivt och negativt. Det positiva är att det lämnas utrymme för respondenten att svara fritt och på ett omfattande sätt. Det negativa är att det kan förvirra respondenten vad frågan handlar om och intervjuaren behöver vägleda respondenten i en viss grad, men vilket undvikandes att göra. Under intervjuer har det uppstod ett antal olika situationer, där intervjuaren behövde anpassa sina frågor, ibland inte ställa alla i tanke på respondenternas bästa och respekt för deras känslor. Med varje intervju, har författaren troligen skaffat sig mer kunskap samt förståelse för ämnet och variation av respondenternas olika situationer. Intervjuaren då kanske hade kunnat ställa bättre följdfrågor, för att kunna undvika skildring mellan intervjun i början av processen från den i slutet av processen. 19 intervjuer har genererat ett rik och omfattande material, dock vissa svar har varierat mycket, vilket gjorde svårare att genomföra analysen. Ett större antal intervjuer hade behövts för att generalisera resultatet, men på grund av tidbegränsning var det inte möjligt att intervjua fler personer.

4.4 Analysverktyg

Intervjufrågorna har formulerats utifrån en operationalisering av den teoretiska referensramen och tidigare forskning. Den första kategorin är motiv, värderingar och övertygelser; den andra är organisatoriska aspekter med två underkategorier: rekryteringsprocess samt kommunikation och stöd. Den tredje kategorin är effekter av voluntarism med två underkategorier: faddrars relation med ungdom och faddrars syn på migrations och integrationspolitik i Sverige. Den tredje kategorin-effekter av voluntarism till skillnad från övriga två, bygger bara delvis på det teoretiska ramverket och tidigare forskning, eftersom den syftar till att fylla i den kunskapslucka som fattas i forskningen, dvs. effekter av det ”frivilliga engagemanget” på volontärer gällande deras syn på staten, samhälle och det politiska systemet. Nedan följer en kort beskrivning och operationalisering av kategorier använda i det teoretiska ramverket och tidigare forskning.

4.4.1 Operationalisering av motiv, värderingar och övertygelser

Motiv, värderingar och övertygelser i storhet innefattar anledningar till varför människor bestämmer sig att vara volontär, vilka i det här fallet gäller att vara fadder. Det lämnades utrymme för respondenter att själv kalla och identifiera motiv till det frivilliga engagemanget. I och med att motiv till att vara volontär beror på situationen och omständigheter i vilka bestämmer man sig att verka, ställdes frågan om längden på fadderskap och tidpunkten när den startades, för att fånga kontexten. Vidare, för att få ännu mer omfattande bild av motiv till fadderskap, ställdes frågor om personen hade tidigare erfarenhet av volontärarbetet, för att se i fall det hade någon betydelse i deras beslut.

4.4.2 Operationalisering av organisatoriska aspekter

Organisatoriska aspekter omfattar faddrars uppfattningar om organisationen - Räddningsmissionen och deras arbete inom "Fadersverksamhet". För att kunna ge konkreta rekommendationer till organisationen, var det nödvändigt att ställa frågor till volontärer om deras syn på Räddningsmission som organisation och deras arbete kring fadderverksamhet. Respondenterna fick reflektera över Räddningsmissionens värdegrund och fundera om de är associerade med dem. En av centrala punkter i voluntarism process är rekrytering, därför fick respondenterna att uttala sig om detta och beskriva deras upplevelser. En stor del av denna kategori rymmer in också uppfattningar och upplevelser kring kommunikation med organisationen samt stödet som faddrarna fick eller inte fick ifrån Räddningsmission. Tillsammans har detta lämnat utrymme för respondenterna att fundera över hur organisationen skulle kunna förbättra sitt arbete inom fadderverksamhet.

4.4.3 Operationalisering av effekter av voluntarism

Effekter av voluntarism avser resultatet av deltagandet i fadderverksamhet. Den här kategorin innefattar tre underkategorier. Den första handlar om relation mellan fadder och ungdomen, förväntningar och känslor inför första mötet, gemensamma aktiviteter, hur relation emellan dem har utvecklats och vad fick man ut av den. Den andra kategorin avser faddrars uppfattningar om migrations och integrationspolitik i Sverige, som deltagandet i fadderverksamhet har orsakat men också faddrars tidigare uppfattningar kring migrations och integrations politik i Sverige innan deras deltagande i fadderverksamhet. Det lämnades också ett utrymme för respondenter för eventuella tillägg. Alla de underkategorierna tillsammans skapar en helhetsbild av hur faddrars engagemang i "Fadderverksamhet" har påverkat på

deras relation med en ungdom samt deras syn på samhället, staten och politik. I nästa avsnitt kommer resultatet att presenteras enligt ovan beskrivna kategorier.

5. Resultat

5.1 Motiv, värderingar, övertygelser

För att kunna sätta sig i situationens kontext har respondenterna blivit tillfrågade om start datum på sitt uppdrag. Nästan alla intervjuade personer, med två undantag har anmält sin vilja att vara fadder inom Räddningsmission under hösten, år 2015 och det som kallades för ”flyktingskris”. På grund av ett stort antal ansökningar och en tidskrävande matchning process, de flesta volontärer kunde börja sitt uppdrag år 2016 med enstaka fall år 2017. Majoriteten av studiens deltagare har också angivit att de har utfört någon form av volontär, ideellt eller förenings arbete.

Vid en diskussion om den stora frågan varför människor ville bli faddrar, mest förekommande motiv på den generella nivå, var viljan och behov att hjälpa andra och bidra på något sätt, som många har yttrat: ”att göra något”. Förutom det generella och allmänna motivet att hjälpa andra, har respondenterna påpekat andra, mer specifika motiv, vilka har skilt sig väldigt mycket åt och därför är viktigt att presentera alla dem. En viktig plats innan människor bestämde sig att vara ”faddrar” tog utformning och omfattning av uppdraget. För några personer en stor betydelse hade faktumet att man kunde delta i fadderverksamhet som en hel familj. Detta skapade möjlighet för många, att anpassa det frivilliga engagemanget till deras livstill och möjliggjorde att föra vidare, värderingar till deras barn. Utöver det, har respondenter uttryckt att de ville dela med den inskaffade kunskapen i arbetet med personer från andra kulturer:

Jag tänker att jag har människosyn från början där jag tycker är väldigt viktigt att hjälpa varandra. Att jag har rest mycket och jag har jobbat med människor som har kommit från olika delar av världen och bosatta i Sverige med olika bakgrund och så sen jag var liten och jag jobbat mycket med olika kulturer, har jobbat med asylsökande, så jag har mycket kunskap och när det började komma mycket folk 2015 kände jag att jag ville göra något. Samtidigt fick vi i vår familj mitt andra barn så vi tyckte att vi tyckte väl inte att vi hade kunnat bli familjehem eller något sådant stort, men vi var ju förberedda på att om någon behövde sova några enstaka nätter och så, det blev det inte och sen så såg vi det där, och så kom vi fram till att det ändå är något vi vill göra och vi gjorde det som en familj, att vi också såg det som någonting viktigt för våra barn, så att det är liksom att föra vidare vad vi tycker är viktigt.

(Respondent 17)

Motivet till att delta i fadderverksamhet framställdes också som ett sätt att manifesteras sina politiska åsikter. En av respondenterna ville genom sina handlingar göra motstånd till politik som ett av regerings partier- Sverigedemokraterna driver:

Det var i egentligen ett gemensamt beslut med min man för vi var väldigt ledsna över det politiska läget som sverigedemokraterna gör. De tar mandat det många som röstar på de, som är lite personligt motreaktion för att någonting som jobbar åt ett annat håll. Det var viktigt för oss (...)

(Respondent 13)

Bland andra enskilda motiv till fadderskapet, har det framkommit att det frivilliga engagemanget ansågs som något naturligt och var relaterad till en vana av tidigare involvering i volontärs arbete eller som självklarhet, vilket har en av respondenterna kopplad till ett stort antal av barnbarn. För några andra intervjuade personer konkreta handlingar var det individuella motivet. Människor uttryckte att de ville göra något konkret i samhällets anda, som förmodligen hade kunnat motverka kriminalitet och främja arbetet med integration:

(...) vi tyckte väl att vi vill göra något konkret, då när det var väldigt många som kom hit och många ensamkommande, att det kändes väldigt viktigt just med någon ung, att det kan gå så snabbt så där att antingen så hamnar man på rätt spår eller så hamnar man på ett dåligt spår.

(Respondent 16)

Jag fick en känsla av att det kom väldigt mycket personer från andra länder till Sverige samtidigt. och vi förstod - jag och min familj då förstår att -det kommer krävas en lite mer insats för att hjälpa så till Sverige med att integrera alla de här personerna, någonting så ett generellt sätt annars vi är ganska dåliga på i Sverige.

(Respondent 8)

Avslutningsvis var det också en respondent som påpekade att möjligheten till en personlig relation med en ungdom inom ”Faddersverksamhet” var väldigt drivande kraft, vilket fattades i andra initiativ riktade mot nyinkommande:

Vi behövde göra något mer än att skapa inlägg med vår frustration på Facebook Jag har varit involverad i två eller tre år nu i en annan organisation och jag började engagera mig i "läxhjälp" där. Sedan spelade vi strand volleyboll varje söndag med nyanlända och det var bra, men också kändes som att jag inte fick en nära relation med någon. Vi kom, spelade volleyboll och sen gick alla iväg, så min man och jag pratade om det, och båda kom fram till att detta är något vi verkligen har velat göra.

(Respondent 4)

5.2 Organisatoriska aspekter

I denna kategori ställdes frågor om allt som hade samband med Räddningsmission som en organisation och deras arbete med Faddersverksamhet. En viktig meddelande till organisationen är kännedom om hur människor hittar den. För att kunna skaffa sig kunskap om detta, har respondenterna blivit tillfrågade om hur de fick ta reda på Räddningsmissionen och deras "faddersverksamhet". Den mest förekommande källan, har det visat sig facebook. En del av intervjuade personer hade kontakt med Räddningsmission innan, medan vissa andra har tagit del av information i kyrkliga församlingar. Ytterligare, några andra fick höra om detta initiativ från vänner, familj, tidning eller själv har sökt efter information.

Respondenterna fick också frågan om Räddningsmissionens värdegrund, för att få kännedom om hur mycket kunskap om organisationen de har och om det har någon betydelse för dem. De flesta studiens deltagare visste att Räddningsmission är en kristen organisation och att den står för människors lika värde. Dock utöver detta har intervjuade personer inte tänkt och funderat på det i större utsträckning, eftersom för de flesta, räckte det med genomgång av värdegrund som Räddningsmissionen gjorde innan volontärer påbörjade sitt uppdrag:

Jag tror jag vet att räddningsmission drivs av flera olika kyrkliga organisationer samlings. Att de kanasilerar det sociala arbetet, så när man pratar om värdegrund tänker jag väl lite på människans värde i sig.

(Respondent 6)

Det centrala i frågan om associering med organisationens värdegrund, var aspekt om varken kristendom eller religiösitet. Alla volontärer uttryckte att de associerar med organisationens värdegrund, vilket oftast då, relaterades till alla människors värde i deras uttalande. Dock har hälften av de intervjuade personerna framhåvt att de inte står för de religiösa eller kristna värderingarna:

Jag är inte kristen eller jag är inte religiös, så det var inte utav den anledningen, men jag tyckte att de verkade ha ett bra koncept och så hade de väldigt professionellt, bra folk... Det kändes ärligt på något vis.

(Respondent 19)

Vid frågan om bedömning av den omfattande rekryteringsprocess som respondenterna behövde gå genom, har de flesta beskrivit den som seriös och eller professionell. Volontärerna kände sig trygga i det och upplevde engagemanget från personalen. Några personer

poängterade vikten av frågorna som ställdes på intervjun. Enligt dem, de frågorna hade en stor betydelse både för blivande faddrar och ungdomar:

Jag tyckte att rekryteringsprocessen var bra, både ansökningsblankett och det att de ställde många frågor (...). Jag tycker att det var mycket viktiga frågor, finns det någon annan i ditt hushåll, om ja, är de med på detta också. Har du husdjur, har du barn, bor du i ett hus eller i en lägenhet, vilken typ av aktiviteter tycker du om. De alla frågorna var bra för dem för att försöka göra en bra matchning och sen en riktigt bra information i mejlet och sen när de intervjuade oss igen (...) Tycker att det är otroligt viktigt att de gör intervjuer med oss, för att de behöver få en känsla av vilka är dessa människor, kanske du kommer inte spela en väldigt stor roll i någons liv, men i ungdomarnas situation, när deras situation är ganska ostabil i många fall, så de måste vara säkra på att de inte sänder den personen till en situation som inte bara kommer att göra saker bättre men det kan göra saker värre.

(Respondent 4)

De flesta respondenter hade sin första kontakt med organisationen vid rekryteringsprocess, där den centrala delen utgör intervjun. När studiens deltagare skulle bedöma den första kontakten, har det framkommit väldigt många positiva ord. De tyckte att organisationen var väl organiserad, informativ och tydligt med deras mål och vision. Ett annat faktum som hade betydelse för de intervjuade personer, att fokus på faddrarna från organisationens sida var lika stor som på ungdomarna. Det framkom en del beröm för projektledare och annan personal. Ordet seriöst var väldigt återkommande när det gäller beskrivningen av det intrycket faddrar fick vid kontaktet med organisationen:

Positivt. De är ute för att hjälpa alla någonstans alltså, inte bara här har vi har ett gäng barn som behöver hjälp och vi fokuserar på de, utan det är nästan lika mycket fokus på den andra sidan.

(Respondent 8)

Det var ju bra, det var Milad som har berättat och pratat, han är ju väldigt informativ och trevligt, han är ju jättebra. Och vad heter han då, direktör – är fantastiskt fin person, otrolig fin person- Emil, som skriver ganska mycket på olika media och så- väldigt fin, så jag tycker att det är väldigt bra.

(Respondent 14)

Efter intrycket vid första kontaktet med organisationen, nästa viktiga del är stöd vilket volontärerna får. Studiens deltagare fick själv uttrycka på vilket sätt organisationen stödjer dem. Utifrån deras berättelser kunde man identifiera sådana former av stöd, såsom: föreläsningar, olika föredrag, tips från projektledarna, utbildningstillfällena, kontakt med olika ansvariga personer som tar hand om ungdomar samt förståelse och kunskap om vad innebär

att vara ”fadder”. En av respondenterna var väldigt nöjd med att få användbara tips kring sättet på vilket man kan kommunicera med varandra:

Dels var ju det här introduktionsmötet och sen man fick ju några konkreta tips som var ganska bra, en sak ex. som man inte tänker på att det var bra att kommunicera via sms för att framförallt i början var det svårt att prata med varandra, det var lättare för dem att använda google translate, och de förberedde på att vissa fadderungdomar inte alltid vill ha så mycket kontakt och att man inte skulle känna att man skulle hjälpa de med allt så där och att detta kunde vara en rätt knuff i rätt riktning och för en del så betyder det mycket för alla.

(Respondent 16)

Många respondenter uttryckte att stödet har funnits under hela vägen i deras uppdrag, från början till slut, och bland annat därför har de flesta berättade att de fick det stödet de behövde. Dock har de framhävt att medvetandet om möjligheten till hjälp och stöd vid behov, var viktigt:

Jag tycker jag har fått det stödet jag behöver. De har haft möten med jämna mellanrum, och jag gick på de flesta för att känna mig uppdaterad. Ibland hade de föreläsningar och man kunde kontakta dem om det har varit något.

(Respondent 3)

Ja, jag vet att jag kan skicka frågor, men jag har inte haft många funderingar och så. Jag vet att de finns där och sen skickar de ett mail när de har olika aktiviteter som händer, som man kan ta med sig in till.

(Respondent 7)

Respondenterna fick också reflektera över förslag för förbättringar till arbetet inom fadderverksamhet. I en stor del, var studiens deltagare väldigt positiva. Det var en del personer som tyckte att Räddningsmissionen gör allting på ett bra sätt och att det är nästan svårt för att säga vad de hade kunnat göra bättre:

Jag tycker att allting var väldigt bra där. Och eftersom allt var nystartat, så tycker jag att de skött det jättefint, då har man inte så mycket erfarenhet. Sen kanske det har hänt jättemycket för de som är faddrar nu, men jag tyckte att de, jag kan inte se så mycket som kunde skötts bättre.

(Respondent 15)

Trots, en allmän, positiv bedömning har några personer ändå kunnat lägga fram några konkreta förslag utifrån deras personliga upplevelser under uppdragets gång. En del av respondenter hade önskat mer information av olika slag, ex. gällande ungdomens situation efter den fyller 18, gymnasieansökan eller mer om Räddningsmissionens arbete med ungdomarna:

De hade ju kunnat skicka extra information om vad gäller nu de som har hamnat i den här kategorin som har fått sitt första avslag och inte vill flytta till Kiruna via Migrationsverket, vad finns det för möjligheter, det hade de kunnat göra, samla det i ett utskick, den här situationen har vi nu, här finns ex på eller gymnasieansökan, vad ska ungdomens ombud göra juridiskt eller vad kan ni hjälpa till med.

(Respondent 11)

Ett annat förslag till förbättringar handlade om kommunikation emellan olika personer som tar hand om ungdomen, i syftet att undvika missförstånd. En annan respondent uttryckte ett behov av ökning av det sociala kontaktet med andra faddrar, hen framhävde att det fattades en sådan uppmuntran till detta från ledningens sida:

Det är kanske jag saknat, det hade varit kul och kunna ha kontakt med andra faddrar. Jag tänker på den här träffen när vi första gången träffade ungdomarna. Bredvid mig satte en kvinna som jag förstod hon också ledde sig träffa en ungdom, det hade varit roligt att kunna ha kontakten och det var ingenting som jag minns att man uppmuntrade till.

(Respondent 6)

(...)Det kanske, när varan ungdom bodde på boenden och det finns många personer som har olika roller, så hon hade en godeman och en kontakt person på boendet och fadderverksamheten är ju en annan typ av roll som var frivilligt och lite vid sidan av och så där. Jag hade lite kontakt med hennes godeman och så och han hade nu inte förstått min roll, så det där just eventuellt kontakten mellan de olika personerna som finns runt ungdomen som finns, att de kanske har förståelse kring de olika rollerna så (...)

(Respondent 18)

Ett annat populärt önskemål som har framkommit i någras berättelser var uppföljning av utveckling av relation mellan fadder och ungdom. Utöver det, önskades också mer personlig kontakt mellan volontärer och organisationen, vilket faddrar skulle uppskatta mer än utskicket av olika enkäter och undersökningar. En annan intervjuad person hade velat mer individuell anpassad hjälp program i form av hembesök. Detta hade varit ett bra hjälpverktyg för alla som inte har möjlighet att komma på anordnade träffar av olika skäl:

Jag tror att de gör ett bra jobb. Jag tror att de kanske hade kunnat komma i personlig kontakt med oss mer regelbundet, kanske en gång i kvartalet. Fråga om hur går det mellan dig och person X.? Jag tror att jag hade varit mer benägen att svara på det än en undersökning, (...)

(Respondent 4)

Det kanske hade kunnat vara att inte bara bjuda in så allmänt utan man följd upp mer, har ni haft den första träff, hur gick det eller liksom. Eller kanske om man tackar nej och man inte kan komma, då kanske till den personen man ska höra av sig lite extra, (...)Jag hade kanske behövt mer att någon kommer hem till mig och stöttade mig på det här sättet, eftersom att det inte fungerade för mig att ta mig till den platsen.

(Respondent 17)

Avslutningsvis har det efterfrågats en praktisk hjälp i de svåra situationer när en ungdom har fått ett avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd:

Ja, det var väl den där tiden när vi blev utsatta för det här..., när den stackars pojken fick ett nej på att få stanna i Sverige. Och då hade vi ingen aning vad vi skulle göra och vi försökte hjälpa honom, men han var analfabet, så det var inte så lätt att prata med honom då... Och då hade jag kanske velat ha något juridiskt ombud eller någon form utav praktisk hjälp, i form av juridik, en jurist typ. För vi hade bara hans gode man att förlita oss på och vi ville hjälpa till, men det var ju inte den rollen som var i fadderskap, utan jag var en vän. Men jag tänker hur mycket vän är man när man inte kan hjälpa?(...)

(Respondent 19)

5.3 Effekter av voluntarism

5.3.1 Relation mellan fadder och ungdom

Relation mellan fadder och ungdom omfattar allt från känslor och förväntningar inför första mötet, aktiviteter man gör tillsammans, frekvens av träffar och relations utveckling. Alla respondenter uttryckte liknande känslor inför första möten. De kände sig nervösa, lite spända, nyfikna samt lite oroliga. Varje studies deltagare framhävde att de inte hade några förväntningar, utan snarare en oro över om de kommer tycka om varandra. Dock när bildning av relationen påbörjades, oro har blivit mindre och mindre. Faddrar tillsammans med ungdomar gjorde en mängd olika aktiviteter. I berättelserna har det framkommit allt möjligt från en fika, middag hemma hos, bowling, biobesök, promenader, idrott, utflykter, övningskörning och gemensamt springandet i löpet. Frekvens av träffar varierade mycket. Det var väldigt individuellt och berörde på en mängd olika faktorer både hos fadder och ungdomen. En del träffades mer regelbundet än andra, det var allt från en gång i veckan till en gång på 3 månader. Möten mellan faddrarna och ungdomar har varit väldigt rika och givande, både i de positiva och i negativa upplevelser. De flesta uttryckte glädje över att se ungdomens utveckling tillsammans med sorg över ungdomarnas familj situation:

(...)överlag från start till nu att se han hur mycket han har vuxit mentalt, språkligt, socialt, alltså och känna någonstans att man har en lite bit i det så man blir stolt över sig själv att man faktiskt har hjälpt någon det var tanken från början. Sen kan det också ge ibland otroligt mycket frustration och sorg där av olika anledningar ibland kan vi tycka att han inte ser riktigt sina egna fördelar eller inte riktigt agerar som jag tycker att han borde i vissa situationer. men även som här nu när Pakistan har gått in i hans hemland det blir annan typ av sorg det man lider med honom att man vet att han har vänner och hör att hans hemby troligtvis jämnas med marken. Det är också otroligt jobbigt för oss all i familjen att veta, att såna saker händer och även explosioner det påverkar ju honom och det påverkar oss... nånting man sett innan bara på Tv och tyckte att det var farligt och försätter man sin vardag, påverkar det längre stund där.. men mer positivt så klart. Men ändå.. det är mycket.

(Respondent 8)

Utveckling av relation mellan fadder och ungdom har varierat. De flesta respondenter har berättat att över tid blev de närmare sin ungdom, de fick lära känna varandra mer, de kände sig mer säkrare och avspända med sina ungdomar. Många har fördjupat och utvecklat sin relation på olika sätt. Vissa fick en vänskaps relation, andra fick syskon relation eller familj relation och vissa andra har behållit det på samma nivå:

Jag har försökt för att hålla mig som den stora syster, för att han är gammal, ändå han fyllt 18 år själv naturligt under den här processen så att det känns fel att ta någon form av mamma roll. Och det är inte roligt vad jag upplevt att han har sökt heller. så att Jag skäller på honom ibland på ett så sätt som jag har gjort med mina yngre syskon, men hur tänkte du nu? såna saker.. men då samtidigt så Jag tvingar honom inte till nånting.. vill han inte så vill han inte. Så där relationen börjat och någonstans vidhållit - skulle jag vilja påstå - under hela perioden.

(Respondent 8)

Jag tyckte att det har gått väldigt bra. Det har gått väldigt snabbt. Vi är vänner. Det är inte alltid jag känner att jag är fadder för henne, även om det alltid finns det i bakgrunden. Hon vet att hon kan fråga mig saker som hon behöver hjälp med, men annars umgås vi som vänner också.

(Respondent 7)

Dock var det några fall, där relation mellan fadder och ungdom har utvecklats på grund av olika skäl, ibland på ungdomens initiativ:

(...) han var mer sluten. Han var nog mer, ja han hade ett annat sätt att vara. Men vi hade kanske en fem-sex möten, men jag kände att han.. Det var svårare för honom att ta in det här med faddermöjligheten,(...). Vi kan träffas och bara göra det om du vill. Och så gjorde vi det två gånger, men sen märkte jag att.. Så tog han kontakt med mig, jag var nere.. Han fick ju ett extrajobb också. Han diskade och jag var där och mötte honom och så presenterade han mig och visade upp mig och efter sista gången så sa han; nej nu ska ja, nu ska jag, nej nu bryter vi detta. Så det var, jag kände ingenting riktat mot

mig egentligen, utan han var mer mogen och sa att jag, nu är jag 18 år så jag klarar mig själv. (Respondent 1)

Det har ju gått åt andra hållet istället. Den har ju mer avvecklats på hans initiativ tror jag (...).

(Respondent 9)

Ett annat faktum som påverkade faddrarna och deras relation med ungdomar, var Migrationsverkets beslut, där vissa ungdomar behövde återvända till sina hemländer. Maktlöshet och hjälplöshet inför lagen har förhindrat kontinuerlig av relation mellan fadder och ungdom och satt deltagare av det här uppdraget i en svår position på många olika sätt, men först och främst den har genererat en stor besvikelse, sorg och frustration. Motsatsen till denna bild, blev att, några familjer som har varit faddrar, har ändrat sitt uppdrag och övergått till familjehem. Ett sådant beslut, hade oftast samband med ensamkommandes bostads svårigheter. Befintliga faddrar då, ville hjälpa ungdomar genom att ta dem till sina hem.

5.3.2 Faddrars uppfattningar om migrations och integrations politik i Sverige

Den andra delen av diskussion om effekter av voluntarism avser volontärers syn på staten och samhället genom prisma av det frivilliga engagemanget. Svar på frågan hur deltagandet i fadder verksamhet har påverkat faddrars syn på migrations och integrations politik i Sverige, har varierat mycket. I några berättelser har det framkommit att de intervjuade personer ökade sin kunskap om migrations politik. Detta i sin tur resulterade i att de blev mer uppmärksamma, angelägna och engagerade i de frågorna, något som vissa personer inte var insatta i före år 2015:

Ja, jag har ju naturligtvis fått upp ögonen för de här sakerna, jag har inte funderat så mycket förut, men nu är jag ganska engagerad.

(Respondent 14)

Det blir mer angeläget, därför att det kommer så nära. Att det är ett beslut som fattas, då tänker man direkt på fadderungdom och hur det ska påverka henne, hon har fortfarande inte fått uppehållstillstånd och det blir mer angeläget och nära det som händer i politiken.

(Respondent 18)

Deltagandet i fadders verksamhet har inte bara uppmärksammat volontärer om ungdomarnas situation. Det har också påverkat respondenternas släktingar och deras närmaste omgivning, genom att även de fick fundera över sin syn på politiska beslut som fattas:

(...) det har jag ju känns själv hos släktingar och så att de har ju fått en annan bild av hur migrationsverket fungerar, en annan bild som kanske visas i media och så, helt plötsligt blir det en verklig person och då är det inte lika lätt att hålla distansen och säga att den ska skickas hem eller så.

(Respondent 17)

Förutom ökad kunskap om migrations politik, några respondenter har uttryckt att de fick mer inblick i ensamkommandes situation på olika sätt. I situationer när faddrarna försökte hjälpa sina ungdomar, har de inträffats med en chock över svårigheterna som unga människor brottas med. Dessa avser svårigheter kring boende situation, extra arbete och anställningsvillkor eller tillgång till information:

Det jag blev lite chockad över att det är så administrativt svårt för de här ungdomarna. Alltså på mitt jobb, så jag är väldigt van att skaffa och hantera information och ringa och ta reda på hur saker går till, men det var jättesvårt att veta när han fick extra jobb och skulle få veta hur det fungerar och skaffa bankkonto. Men då sa ja, det är bara att vi går till SEB så löser det sig, men hur svårt det var med alla sådana grejer och hur oklart det är hur det fungerar med uppehållstillstånd och vilka kan få hjälp med bostaden och så där, det har jag blivit chockad över hur svårt det blir för dem och förstå hur saker och ting skall gå till.

(Respondent 16)

(...)Jag kan också tänka när jag försökte att hjälpa till lösa bostadsituationen så vet jag att det finns många hus det finns platser det inte det, men när man inte villig att släppa in nån som kommer från ett annat land som man har inte koll på. Trots att vi kunde gå som referenspersoner, att det är svårt på riktigt att komma speciellt som ungdom när man har ingen nåt kontaktnät. Det blev tydligare för mig att det kan vara oerhört svårt samtidigt som det finns många goda krafter som hjälper till.

(Respondent 13)

Ett annat hinder som ungdomarna möter är kopplad till ett begränsat kontaktnät, som de inte har möjlighet att skapa, dels på grund av utformning av ”Fadderverksamhet”, som bygger bara på frivilliga krafter. Detta anses som systemets fel, eftersom som respondent poängterar, det skulle finnas flera organisationer från andra sektorer, än bara den ideella. Dessutom kan systemets utformning påverka ungdomens situation och hens förtroende till det politiska systemet:

(...)den har ju ännu visat på hur svårt det är. Dels hur tungt nätet är, att den här verksamheten bygger på frivilliga krafter, det känns helt galet på ett sätt att överhuvudtaget få de killarna att ha någon slags tro på någonting, det bygger helt på frivilliga krafter och det känns ju ganska skrämmande fast vissa delar av det jag är förvånad över, den här synen på människor att man kan skicka de, vara att de har fyllt 18 till Kiruna, när de ändå har fått ett slags liv här, det känns som ett system fel. Och att det inte är tydligare, för att de ger förhoppningar på vissa grejer och som vi har fått kämpa väldigt mycket med, det har influerat våran ungdom mycket, att han inte tror på, när vi försöker förklara hur systemet funkar och så där och det kan jag förstå, för att det inte funkar heller, men det där är en frustration. Han har börjat misstro alla instanser och bli förbannad på allt (...)

(Respondent 11)

För några respondenter, deltagandet i ”Fadderverksamhet” resulterade i att de fick större förståelse för behovet att arbeta med integration, de poängterade vikten av integration från båda håll samt nödvändighet av invandringen:

(...) Som jag tycker är viktiga, att man integreras, det handlar inte bara om flyktingarna som ska integreras hos oss, utan vi behöver verkligen integreras i den och de nya kulturer som kommer (...)

(Respondent 14)

(...) det är så oerhört viktigt att ställa upp och att det är så oerhört viktigt att vi hjälper med att integreras i samhället, och att vi är beroende av de också, att de bidrar liksom med massa som berikar landet och berikar Sverige och att det är helt nödvändigt med den här invandringen.

(Respondent 12)

Studiens deltagare i sina uttalande pekade också på potentiella konsekvenser av en misslyckad integration, dvs. förmodligen ökad kriminalitet. Enligt respondenterna, engagemanget i fadderskapet från flera personer skulle förbättra integrationen. Dessutom påpekade de att misslyckandet från regering och kommunen kräver en ökad individs engagemang i samhällets frågor:

Jag tycker att vi har väldigt dåligt integration i Sverige, på det här sättet håller jag med liksom med politiken och samhällsdebatten att det är fel och vi behöver göra det på ett annat sätt, men det andra sättet...Nu diskuteras det bara hur många som skall få vara här istället för den verkliga frågan hur vi liksom blir ett Sverige där all får plats och jag tänker om fler var faddrar så skulle fler möten ske och det är möten som är grunden till att förstå andra och sig själv, för att man ser saker och förstår sig själv också.

(Respondent 17)

(...) vi hade skjutningar igen i helgen i både Stockholm och Göteborg. Och vi har områden där man känns väldigt otrygg och komma till och vi har något av system kollaps i migrationsverket. Om vi inte på regeringsnivå och på kommunal nivå kan ta hand om de som kommer hit som ändå får stanna kvar här, då ligger det i vårt intresse att göra det, för varje person vi kan integrera in i det svenska samhället, kommer inte sitta sen i Bergsjön tillsammans med 20 andra och undra vad som händer med livet

(Respondent 8)

En annan faktor som är kopplad till behov av arbetet med integration är bekämpning av främlingsfientlighet som respondenterna möter i samhället. Deltagandet i ”faddersverksamhet” har uppmärksammat faddrar ännu mer på problemet och enligt dem, ses det här initiativet som ett bra sätt att motverka det här fenomenet, eftersom som respondenterna poängterar, problemet ligger i att människor inte möter andra kulturer:

Det är så många i Sverige som är rädda för ungdomarna som kommer hit. Om de hade släppt in de i sina hem hade de blivit integrerade och vi hade kunnat motverka många av problemen idag. Ungdomarna har ingenstans att ta vägen.

(Respondent 3)

Ute, där jag bor, det var i somras det kom ett gäng från stan det var väl nån sån ett gäng med ensamkommande ungdomar som skulle kunna ut och bada. Bekanta bredvid mig som reagerar och just att de blir rädda på riktigt... vad har jag ungdomarna, att man plötsligt behöver känna att man måste ha koll på sina egna barn, för att det är främmande ungdomar som kommer och har utländskt ursprung. Och det är för försligt att man ska känna det och det vill inta jag att mina barn hamnar i. Jag tror att man kan göra det om man är klokt eller dum, beroende på att man inte möter andra människor helt enkelt, så tror jag.

(Respondent 13)

Vidare, har flera av intervjuade personer uttryckt ännu mer en stor missnöje och besvikelse över det politiska systemet och samhällsutveckling. Det blev tydligt att studiens deltagare är frustrerade över människors syn på varandra och ett icke fungerande migrations system, där bland annat längden av beslutsfattande är betydligt längre än i andra länder:

Fruktansvärt negativt, fruktansvärt negativt. Jag är så besviken på mitt land och mina landsmän och alla svenskar som bor här. Jag har nog aldrig blivit så besviken i hela mitt liv som på det synsättet som många har (...)Och på det sättet vi behandlar de pojarna, så mycket fördomar människor kan ha utan att veta (...) Jag trodde att vi var ett omtänksamt land, att vi hade en politik som var välkomnande och omhändertagande. Istället så fick jag lära mig att vi är dömande och elaka, fruktansvärda människor finns det i de organisationerna som jobbar för de här..., de får ju lön och det är mina skattepengar och det stör mig jävligt mycket. Så jag är riktigt upprörd alltså.

(Respondent 19)

Jag tycker att vi har ett väldigt dåligt fungerande system när det gäller migrationspolitiken. Jag tycker att det är mycket regler och sådant, inte individbaserat. Jag blir chockad över hur lång tid saker kan ta, för att även när jag bodde i Ryssland, så det var ju korruption och annat, men ändå tog det 6 månader. Säger de att det är 6 månader för att få ett papper, så tar det 6 månader. Här säger de att det tar en viss tid och det tar flera år längre, det är lite skillnad tycker jag.

(Respondent 7)

Frustration, besvikelse och negativa uttalande om synen på staten, samhälle och politik har också uttryckts i andra former. För vissa personer, deltagandet i "Fadderverksamhet" har resulterat i förlust av förtroende för offentliga institutioner, såsom Migrationsverket. Bilden av ett rik, ordningssamt land har försämrats i medborgarnas ögon, den väckte istället ännu mer misstro till den goda bilden som man hade tidigare:

Vi hade förtroende för migrationsverket kanske inte jätte högt men lite grann i alla fall en gång i tiden .. och det är ju helt borta. En institution som borde läggas ner rakt av om du frågar mig och tillsätts med något vettigare, så viss myndighet förakt har väl infunnits sig som jag kanske inte haft innan, utan när man faktiskt litar på att det system vi har i Sverige, det är väl uppbyggd, vi är rik land, där de här sakerna skulle fungera och de gör inte det, och det ser man på flera håll i flera fall än ett, så blir det också att man tappar förtroende, tyvärr.

(Respondent 8)

Man har ju en förhoppning om, en bild om att det skall vara någorlunda rättsäkert och rättvisst men det har liksom lite försvunnit för mig med dels, vad våran ungdom har varit med om, kan jag känna att han inte blivit lyssnad på, han har inte fått, nej. Den här bilden som man hade(...)Alltså i det här landet man måste ha ordning och reda på saker och ting, men det har jag tappat lite.

(Respondent 9)

Utöver förlorat förtroende till Migrationsverket, några respondenter har varit väldigt besvikna över myndigheternas dåliga bemötande och orättvist behandling av ungdomar. I den dåliga bilden av Migrationsverket, har det också tillkommit en del tvivel hos de intervjuade personerna på nuvarande migrations politik och lagstiftning. Allt fler nya lagar i sitt innehåll bygger på tillfälliga uppehållstillstånd, vilket enligt studiens deltagare skapar en osäker framtid för ungdomarana:

När man är med på Migrationsverket och man ser hur ibland de blir bemötta, hur intervjun processen går till eller hur domen ser ut när man får ett avslag, det hade jag inte fått så nära annars, så klart att det har gjort att man kanske har blivit ännu mer, man blir väldigt säkert på att det här inte går rätt till, man ser det så nära, det inte så att man läser en uppsats liksom.

(Respondent 15)

Det känns inte bra hur de blir behandlade, åldersbedömningar och att de får vänta så länge. Nu gör man en ny gymnasielag som inte innefattar alla. Jag känner en kille som varit här i 3 år som bara fick 13 månaders tillfälligt uppehållstillstånd, vad händer efter det tänker man. Det är en skamfläck på Sveriges historia.

(Respondent 3)

Utformning av lagstiftning har inte bara påverkat ungdomarna på olika sätt, men också faddrar. Respondenterna som upplevde den situationen, vilkens ungdom blev utvisad till sitt hemland, uttryckte en sorg, maktlöshet och hjälplöshet inför lagen. Till detta har det tillkommit besvikelse över systemet och fyrkantiga regler:

Jag tänker att hade varit upprörd ändå men nu är det ju en person. Jag vet inte. Jag hade varit ju beredd på att, jag vet inte skriva ett papper till svenska staten, att han får bo hos mig gratis i 5 år om han får stanna och så och att det ändå spela inte någon roll. Det kan jag tycka är synd, att han har bott hos oss halva min sons liv och sen så är han borta, för att han saknar 13 dagar för att ingå i den nya gymnasielagen, fast jag tänker att han så många gånger kunde ha valt fel väg, jag tänker han kunde ha jobbat svart eller han kunde ha knarkat eller vad som helst, men han har ju skött sig och att det inte, det är svårt att acceptera.

(Respondent 17)

Trots de negativa opinionerna om Sveriges politiska system och andra upplevda svårigheter, alla respondenter skulle rekommendera fadderverksamhet till andra och visade en positiv inställning till ett sådant initiativ. De beskrev deltagandet i faddersverksamhet som givande på olika sätt. Enligt dem, det bästa sättet att uppmuntra andra till deltagandet i ”Fadderverksamhet” är genom att berätta om fadderverksamhet och dela med egna upplevelser, både det positiva och det negativa. Volontärer påpekade också att det är viktigt att fundera noggrant innan man fattar ett sådant beslut:

Jag pratade med en väninna om det här flera gånger. Jag skulle berätta hur har det varit för oss. Hur har det varit och jag tycker att saker har funderat bra och så, men också kanske mer bolla utifrån vad de har för funderingar, det klart att det kanske inte alltid är helt enkelt, att kanske man funderar lite innan man säger att man vill vara fadder och så, men absolut om man känner att man skulle vilja det, så uppmuntra att det kan ge saker på olika sätt, det kan vara en bra erfarenhet och möjlighet att lära känna någon också, kanske bidra till någonting, att hjälpa till om man kommer som ny till Sverige.

(Respondent 18)

Avslutningsvisst många har sagt att även om man känner sig osäkert om fadderskap skulle lämpa sig i någons fall, finns det ett antal andra initiativ och sätt att hjälpa ensamkommande och andra nyinkommande om man är intresserad:

Man behöver inte vara med Räddningsmissionen heller det finns många andra öppna dörrar, till exempel om man sitter på en position i arbetslivet där man kan rekrytera, att använda den funktion istället och vad se vad finns det för immigranter här, som behöver komma in i det svenska samhället, men ändå har denna kompetens sen innan. Middags, dörrar ..det finns ju hur mycket som helst... så testa.. du blir rikare ..tycker jag

(Respondent 8)

6. Analys

6.1 Motiv, värderingar och övertygelser

Motiv, värderingar och övertygelser är den första etappen av process av voluntarism, som omfattades anledningar till varför människor bestämmer sig att vara faddrar. ”Fadderverksamhet” har startats i samband med händelserna från år 2015, det som kallades för ”flyktingkris”. Nästan alla respondenter, med två undantag har anmält sig till Räddningsmissionen under den tiden. Bland alla motiv som har framkommit i volontärers berättelser kan man urskilja motiv på två nivåer. På den generella nivå, motiv till att vara fadder i förts hand handlade om att ”göra något”, hjälpa och bidra på något sätt. Detta kan betraktas som Wilson (2012) säger, som ett svar på kris vilken uppstod plötsligt och oväntad. Liknande reaktion kunde man observera också hos människor i USA, efter en attack på World Trade Center i New York 2001 (Beyerlein & Sikkink, 2008,s.196). Viljan att engagera sig frivilligt kan också ses som solidaritets akt. Liknande mekanism som i fall med händelserna från år 2015 och den så kallade flyktingkris har uppstått i Grekland under samma period. Människor ville vara volontärer för att hjälpa flyktingar och kunde inte vara likgiltiga med bilder av lidande människor på media (Chtouris S. & DeMond S. Miller 2017). Trots att de två solidaritets akt har skilt sig åt, och baserade på olika uppdrag, dock i grund och botten handlade det om samma sak- att leverera hjälp av olika slag.

På den individuella nivå, motiv till att vara ”fadder” såg annorlunda ut. Som Olsons teori on grupper säger att motivationen sker alltid först på individuell nivå, varje individ behöver först bestämma sig för att verka för att sedan kunna skapa eller ingå i en grupp av motiverade människor, som kämpar för gemensamens bästa (Olson 1971, s.51). Alla människor som bestämde sig att vara faddrar har fått samma beskrivning av uppdraget och innebörden av ”fadders roll”. Trots att alla faddrar hade sin individuell plan och ”arbetade på egen hand”, i

en sammanhängande bilden ”arbetade” de för att uppnå samma mål, det som Olssons kallar för gruppens bästa. (Olson 1971, s.51).

Oavsett, individens beslut till att göra något, bygger det på selektiva incitament (Olson 1971). Människor såg deltagandet i fadderverksamhet som givande för dem, deras familj och omgivning. Vidare, känslan av att utgöra konkreta handlingar, möjlighet att manifesteras sina politiska åsikter, föra värderingar till barn, bygga en relation, lära känna en annan kultur och bekämpa främlingsfientlighet, hade kunnat uttryckas för det mesta som sociala och moraliska incitament (Olson 1971).

I diskussionen om huruvida motiv är altruistiska eller egoistiska, man kan luta sig åt det vad Dekker & Halman (2003,s.3f) har poängterat, dvs. att det är svårt att skilja emellan dem, eftersom enligt honom, människor inte nödvändigtvis funderar över denna fråga när man för diskussioner med dem.

Bilden av olika motiv bekräftar det som forskning har kommit fram tidigare, att motiv till frivilligt arbete är varken endimensionella eller homogena (Cnaan & Goldberg-Glen 1991). Olika befolkningsgrupper kan vara motiverad till volontärarbete på grund av olika skäl, som kan vara en kombination av en mängd varierande faktorer (Greenspan, Witmer Sinha, Handy 2011, Cnaan & Goldberg-Glen 1991).

6.2 Organisatoriska aspekter

Organisatoriska aspekter är den andra etappen av process av voluntarism som bestod av två underkategorier: rekryterings process och kommunikation samt stöd från organisationen. Tillsammans har denna kategori omfattat faddrarnas uppfattningar om Räddningsmission som organisation och deras arbete inom Fadderverksamhet. Syftet med denna kategori var att ”höra” volontärernas röst och deras feedback till organisationen och dess anställda, vilket är av stor betydelse (Garner & Garner 2011).

6.2.1 Rekrytering

Innan analysen flyttas till huvuddelarna av denna etapp, först lyfts här också andra aspekter som är viktiga för organisationen. En av dem är kännedom om källor till informationshämtning om Fadderverksamhet. De flesta respondenter har hittat information om ”Fadderverksamheten” via facebook. Bland andra källor har det framkommit: informationsmöte på kyrkliga församlingar, rekommendationer från vänner och familj,

tidningar eller egna sök initiativ. Denna information kan vara viktig för organisationen för att ta iakttagelse vid planering eller analys av effektivitet av olika kanaler för informations-spridning.

När man väl har hittat informationen om organisationen, fattades beslut att det är den verksamheten man vill verka i. Olika studier visade att individer tenderar att välja att arbeta för organisationer som relaterar till deras personliga värderingar och ideologier (Behnia, 2007; Behnia & Bergin, 2001; Wilson 2000; Wymer & Starners 2001). Vid frågor om Räddningsmissionens värdegrund, de flesta respondenterna visste att Räddningsmission är en kristen organisation och att den står för människors lika värde. Alla respondenter har uttryckt associering med organisationens värdegrund. Dock har hälften av de intervjuade personerna markerat att de inte står för de religiösa värderingar, eftersom de inte är kristna eller religiösa. Volontärer poängterade att kristen grund inte har varit ett hinder för dem, de kände sig välkomna men de var tydliga med att de inte är förknippade med kristendom på något sätt. Forskning säger också att volontärer blir också mer positiva till organisationer, som har ett bra rykte och känner tillhörighet med målgruppen som organisationen riktas till (Behnia, 2007; Behnia & Bergin, 2001; Wilson 2000; Wymer & Starners 2001). Man kan konstatera att alla personer som blev faddrar kände en sådan tillhörighet med ensamkommande barn. Detta genom deras vilja att engagera sig och hjälpa ungdomar.

Rekrytering är resultat av en process, där den ena är när volontärer väljer organisationer och den andra är när organisationer väljer volontärer (Behnia & Bergin 2001, Wymer & Starners 2001). När man tittar på hur människor väljer ut organisationer i vilka vill de verka i, har studier påvisat att det finns faktorer och aspekter som avgör deras val. Organisationen som volontärer väljer måste av hen och hens kunder uppfattas positivt och den första kontakten med organisationen är av betydelse (Behnia, 2007; Behnia & Bergin, 2001). För de flesta respondenter, den första kontakten med organisationen har skett vid intervjun, under rekryteringsprocess. Alla studiens deltagare fick ett positivt intryck av organisationen vid sin första kontakt. De tyckte att organisationen är väl organiserad, tydligt med vad de vill, informativa och att de fokuserade också på faddrarna lika mycket som på ungdomarna. Det framkom en del beröm för projektledare och annan personal. Ordet seriöst var väldigt återkommande när det gäller beskrivningen av det intrycket faddrar fick vid kontakten med organisationen. Detta kan kopplas till det som Wymer och Starners (2001) understryker, att för att uppnå hög effektivitet i rekryteringsprocessen måste ske en personlig kommunikation, med vilket menas ett interaktivt utbyte mellan rekryteraren och den potentiella kunden. Den

skapar möjlighet för att rikta samtalet till den personen man är i kontakt med (Wymer & Starners 2001). Som det framgick från faddrars berättelser, överlag var de väldigt positivt inställda till Räddningsmissionens arbete. De uppskattade personalens engagemang och beskrev organisationens arbete som seriöst och professionellt. Med samma ord har de framställt rekryteringsprocess. De intervjuade personer kände sig trygga i den inramningen för en omfattad rekryteringsprocess som Räddningsmission har skapat. Några poängterade vikten av frågorna som ställdes på intervjun, som var av betydelse både för blivande faddrar och ungdomar. Den positiva feedbacken från volontärer kan bekräfta organisationens nyttiga arbete inom deras "Fadderverksamhet" och säga att de effektivt motverkar hög personalomsättning. Detta, eftersom dåliga rekryteringsmetoder kan leda till en ökad personalomsättning. Volontärer som rekryteras ineffektivt kan få en missvisande bild av volontärarbetet, vilket kan resultera i att de kan vara olämpliga kandidater till efterfrågade uppgifter (Wymer & Starners 2001). Det är bland annat därför viktigt att organisationen är tydligt i att presentera och definiera sina behov innan de påbörjar rekrytering (Wymer & Starners 2001, Behnia 2007). Detta förstärker och bekräftar vikten av aspekter som organisationen måste ta iakttagelse vid rekrytering som Behnia & Bergin (2001); Behnia (2007); Wymer & Starners (2001) lyfter upp och bevisar vilket resultat det generera.

6.2.2 Kommunikation med organisationen och stöd till volontärer

Forskning pekar också på att engagemang bland volontärer tenderar att öka, när volontärer får stöd från organisationen, kan delta i beslutfattande och är uppskattade av organisationen och kunder. Känslan av att volontärers arbete gör skillnad gentemot kunden och organisationen ökar frivilligas engagemang (Behnia 2012, Wymer & Starnes 2001, Wilson 2012, Garner & Garner 2011, Studer & Schnurbein 2013). Räddningsmission som organisation, erbjuder en rad olika stöd i form av föreläsningar, olika föredrag, tips från projektledarna, utbildningstillfällena och kontakt med personalen på boenden som tar hand om ungdomen. En stor del dock har berättat att de har fått det här stödet de behövde. Många uttryckte att de inte hade behövt hjälp, samtidigt som de var medvetna att de kan vända sig till organisationen om det behövs. Denna trygga inramning har resulterat i att alla volontärer bedömde Räddningsmissionens arbete väldigt positivt. Som Bennett och Barkensjö (2005) bevisade, organisatoriskt engagemang, såsom kommunikation, informationsutbyte och utbildning för volontärer är viktiga faktorer som påverkar både individer som söker till det frivilliga arbetet och organisationens rykte.

Vikten av att bibehålla volontärer och värdefull feedback som de kan erbjuda, understryker värdet av kommunikation mellan volontärer och betalda anställda (Garner & Garner 2011). Av denna anledning fick respondenterna reflektera över förslag för förbättringar för arbetet inom fadderverksamhet som Räddningsmission hade eventuellt kunnat göra bättre. Det var en del respondenter som tyckte att Räddningsmissionen gör allting på ett bra sätt att det är svårt för att säga vad hade kunnat bli bättre. Dock, utifrån intervjuades personer erfarenheter och observationer, kom det upp ett antal konkreta förslag till förbättringar. Ett av förslag handlade om kommunikation emellan olika personer som tar hand om ungdomen, där behövs mer tydlighet i kommunicering kring olika personers roll, oftast för att undvika missförstånd. Från berättelserna har det också framkommit ett behov av kontakt med andra faddrar. Detta återspeglar det som Wymer & Starners (2001) belyser, att när man startar ett nytt uppdrag, nya volontärer behöver komma in i den nya rollen och känna tillhörighet till teamet genom att integreras med andra volontärer. De behöver stödja varandra och lära känna varandras svårigheter och prestationer. Socialt stöd är en nyckelfaktor som lockar andra potentiella volontärer (Wymer & Starners 2001).

6.3 Effekter av voluntarism

Effekter och voluntarism är den tredje etappen av process av voluntarism. Denna kategori omfattades av effekter vilka deltagandet i fadderverksamhet har medfört på faddrars relation till ungdom och faddrars synsätt på migrations och integrationspolitik i Sverige.

6.3.1 Relation till ungdom

Relation mellan fadder och ungdom omfattar allt från känslor och förväntningar inför första mötet, aktiviteter man gör tillsammans, frekvens av träffar och relations utveckling. Alla respondenter uttryckte liknande känslor inför första möten. De kände sig nervösa, lite spända, nyfikna samt lite oroliga. Alla intervjuade personer berättade att de inte hade några förväntningar, utan snarare en oro över om de kommer tycka om varandra. Faddrar tillsammans med ungdomar utförde en mängd olika aktiviteter. I beskrivningarna har det framkommit allt möjligt från en fika, middag hemma hos, bowling, biobesök, promenader, idrott, utflykter, övningskörning och springandet i löpet. Frekvens av träffar varierade mycket. Det var väldigt individuellt och berörde på en mängd olika faktorer hos både fadder och ungdomen. En del träffades mer regelbundet än andra, det var allt från en gång i veckan till en gång på 3 månader. Möten mellan faddrarna och ungdomar har varit väldigt givande, både i

de positiva i negativa upplevelser. De flesta uttryckte glädje över att se ungdomens utveckling, samtidigt som några poängterade att det kan förekomma en del sorg.

Utveckling av relation mellan fadder och ungdom har varierat. De flesta respondenter har berättat att över tid blev de närmare sin ungdom, de fick lära känna varandra mer, de kände sig mer säkrare och avspända med sina ungdomar. Många har fördjupat och utvecklat sin relation på olika sätt. Några respondenter exempelvis har blivit familjehem till sina ungdomar. Vissa fick en vänskaps relation, andra fick syskon relation eller familj relation och vissa andra har behållit det på samma nivå. I det här fallet kan man säga att voluntarism har medfört ökning av det sociala kapitalet som många andra studier belyste (Cnaan & Goldberg Glen 1991, Govekar & Govekar 2002, Handy & Greenspan, 2009, Handy & Mook 2011).

Både utifrån beskrivningar av relation mellan fadder och ungdomar och även andra sammanhang, har det framkommit att uppdraget var väldigt givande på olika sätt, inte bara för dem själva, utan också för andra. Många respondenter samt deras släktingar och omgivning fick mer förståelse och kunskap om andra kulturer. Precis som Atkinson (2018) har noterat i sin artikel, att frivilligas insats i mentorskap med nyanlända, har medfört liknande effekter på volontärer, de också fick mer kunskap och förståelse för andra kulturer.

Dock var det några fall, där relation mellan fadder och ungdom har avvecklats på grund av olika skäl, ibland på ungdomens initiativ eller myndigheternas beslut om utvisningar till sina hemländer. Vid tidpunkten när vissa faddrar behövde acceptera de svåra bestämmelserna, fick volontärer lida känslomässigt, särskilt att in i bilden kom hjälplöshet och maktlöshet inför lagen. Detta belyser den andra sidan av voluntarism, att allt beror på aktiviteter som utförs i samband med uppdraget. Människor som arbetar frivilligt vid katastrofer, som ex. jordbävning, terror attack eller liknande lider känslomässigt (Thormar et al. 2010). Det kan även appliceras här, trots att i fallet med fadderskap, lidandet handlade det inte om karaktären av utförda aktivitet, utan snarare om konsekvenser av politiska beslut för varje individ.

6.3.2 Faddrars syn på migrations och integrations politik i Sverige

Tidigare forskning har inte undersökt effekter vilka voluntarism medför på volontärers syn på det politiska systemet. Syftet med denna kategori därför var att uppfylla den här kunskapsluckan och analysen kommer grunda sig bara på det empiriska materialet.

Överlag har deltagandet i fadder verksamhet påverkat faddrars syn på migrations och integrations politik i Sverige, dock på vilket sätt, har svar varierat mycket. En del

respondenter berättade att de fick mer kunskap om migrations politik vilket resulterade i att de blev mer uppmärksamma, angelägna och engagerade i de frågorna, något som vissa personer inte var insatta i före år 2015. Förutom ökad kunskap om migrations politik, några intervjuade personer har uttryckt att de fick mer inblick i ungdomarnas situation och svårigheter vilka ungdomerna möter. Till dessa räknas in: problem med boende situation, extra arbete och anställningsvillkor. Även faddrars närmaste omgivning fick en annan syn på ensamkommandes situation och de politiska beslut som fattas.

En annan intressant aspekt som har framkommit från berättelserna var reflektion, eller nästan en oro att "Fadderverksamhet" bygger bara på frivilliga krafter. Detta kan enligt dem resultera i ökning av svårigheter som ungdomarna brottas med, ex. att skapa kontaktnät. Detta sänder också en tydlig signal till andra sektorer och kallar till en större engagemanget i de frågorna. Systemet, där man får hjälp ifrån, som bygger på frivilligt basis kan påverka ensamkommande negativt och resultera i deras förminskad eller förlorad förtroende till det politiska systemet.

För en del respondenter deltagandet i "Fadderverksamhet" resulterade i att de fick större förståelse för behovet att arbeta med integration. I många berättelser, integration framställdes som ett icke fungerade i Sverige. De påpekade att landet behöver andra kulturer och att integration handlar inte bara om att alla nyinkommande ska integreras, utan också individer som är bosatta i Sverige, behöver ta initiativet. Intervjuade personer såg också potentiella konsekvenser av icke integrering vilket uttryckte de i förmodligen ökad kriminalitet.

Majoriteten av berättelser var fyllda med frustration och en mängd negativa känslor över det politiska systemet, samhällsutveckling och offentliga institutioner. Respondenter var missnöjda och besvikna över lång väntan på beslut från Migrationsverket, vilket fungerar bättre då i andra länder. Utöver det har det framkommit också respondenternas frustration över myndigheternas dåliga bemötande, orättvist behandling av ungdomar, och irritation över fyrkantig lagstiftning. Det politiska systemet är inte bara det enda som har fallit i medborgarnas ögon, samhällets bild och syn på andra människor har också funnits plats i den negativa inramningen. Ett av problem som många respondenter lyfte upp, handlade om främlingsfientlighet, ett av problem som studiens deltagare möter i sin vardag.

Deltagandet i "Fadderverksamhet" i vissa fall, har resulterat i att några respondenter har förlorad förtroende för det politiska systemet och även till en av de offentliga institutioner- Migrationsverket. En bild av ett fungerade system, rik och omtänksamt land har försämrats eller försvunnit i samband med dels faddrars personliga erfarenheter under deras

”fadderskapet” med ungdomarna, dels med den allmänna uppfattningen över händelserna från år 2015 och även lagändringar under 2016-2018 . Kontroversiella beslut om utvisningar av ungdomar till sina hemländer har orsakat svåra känslomässiga situationer för faddrar och förstärkte ännu mer en uppfattning om lagens fyrkantighet.

Dock, trots många olika uppfattningar och upplevelser alla respondenter skulle rekommendera ”fadderverksamhet” till andra och uppmuntra dem till deltagandet genom att dela med egna erfarenheter, både de positiva och negativa. Avslutningsvisst många har även uppmuntrat till att engagera sig i andra initiativ, om man känner sig osäker i fadderskap. De påpekade att det finns flera andra sätt att hjälpa om man är intresserad.

7. Diskussion och slutsats

Syftet med studien var är att analysera subjektiva uppfattningar av voluntarism process och dess effekter. Syftet uttrycktes i följande frågor: *Vilka motiv finns hos människor som leder till att de bestämmer sig att vara faddrar? Hur faddrar uppfattas och upplever de organisatoriska aspekter, såsom rekryterings process, kommunikation och stöd? Vilka effekter har deltagandet i fadderverksamhet medfört på faddrars relation till ungdomen och faddrars synsätt på migrations och integrationspolitik i Sverige?*

Nedan kommer först en kort sammanfattning av studiens resultat, vidare reflektion över detta och sen de generella slutsatserna tillsammans med redogörelse för studiens bidrag och förslag till vidare studier.

Det empiriska materialet har analyserats faddrars uppfattningar och upplevelser med hjälp av analysverktyg vilket hade sin utgångspunkt i samling av olika teorier och forsknings resultat från volontärfältet. Voluntarism betraktades i denna studie som en process, vilken bestod av tre etapper: motiv, värderingar och övertygelser; organisatoriska aspekter och effekter av voluntarism. Utifrån den genomförda analysen kan man dra slutsatsen att motiv till att vara fadder är varken endimensionella eller homogena. På den generella nivån motiv till fadderskapet kan betraktas som en solidaritets akt och svar på krisen vilken har uppstått år 2015 (Wilson 2012), där människor ville hjälpa och bidra på något sätt. På den individuella nivån, utöver viljan att hjälpa andra, har det framkommit att antal andra motiv som har varit väldigt komplexa och som kan vara en kombination av en mängd varierande faktorer. Tillsammans alla de motiv utgör en likadan bild och bekräftar det, som tidigare forskning har presenterat, att motiv till volontärbetet är inte homogena, utan väldigt individuella och beror

på omständigheter i vilka man vill verkar i (Greenspan, Witmer-Sinha, Handy 2011, Cnaan & Goldberg-Glen 1991).

Den andra etappen av process av voluntarism, vilken omfattad rekryteringsprocess, kommunikation och stöd från organisationen, har fått positiva omdömen från faddrar. Räddningsmissionens arbete inom ”Faddersverksamhet” har framställts som seriöst och professionellt. Dock, för att organisationen skulle arbeta ännu bättre, har Räddningsmission fått några synpunkter för utvecklingsarbete. Volontärer har föreslagit bland annat: mer uppföljning av relation av kontakt mellan fadder och ungdom; utökad kontakt med andra faddrar; individuell anpassning med olika typer av hjälp, ex. hembesök om man inte kan delta i anordnade träffar. Vidare, har respondenterna önskat mer information och uppdatering kring nya lagar och regler om ensamkommandes situation, såsom ex. gymnasielagen och uppehållstillstånd. Det, som hade kunnat ännu mer utvecklas är också mer inblick i Räddningsmissionens arbete med ensamkommande barn och utökad kommunikation mellan olika personer som tar hand om ungdomen. Dessa rekommendationer kan fungera som ett hjälpverktyg till Räddningsmissionen och deras utvecklingsarbete inom ”Fadderverksamhet”. De kan också vara användbara till andra organisationer och fungera som tänkbara aspekter vilka behöver man ta hänsyn till vid drivandet av sådana verksamheter.

I den tredje etappen som behandlade effekter av voluntarism, har deltagandet i ”Fadderverksamhet” medfört både positiva och negativa effekter på volontärer. Majoriteten av faddrar har bedömt att det frivilliga engagemanget i ”Fadderverksamhet” har påverkat deras relation med ungdomen positivt, trots olika upplevelser. För det mesta, framställde volontärer relation med sin ungdom som väldigt givande för dem själva och deras omgivning. Däremot volontärers syn på samhälle och det politiska systemet har inte visat sig lika positivt. Deltagandet i fadderverksamhet har påverkat respondenternas syn på migrations och integrations politik i Sverige på olika sätt. I majoriteten, negativa termer i form av frustration och besvikelse över systemet har genomsyrat denna bild. En av aspekterna som dykt upp i den negativa andan var förtroende till det politiska systemet i Sverige, vilket i några fall har minskat och/eller försvunnit. Märkligt, att en offentlig institution som nämndes i det här sammanhanget, var Migrationsverket, vissa respondenter har minskat eller förlorat tillit till denna institution. För några, tidigare bild av ett fungerade system i Sverige har försämrats eller försvunnit. Faddrar, har fått mer förståelse och kunskap om ensamkommandes situation och svårigheter vilka de brottas, vilket har vidare resulterat i att deras medvetande om olika samhällsproblem också har ökat. En av dessa samhällsproblem, är behov att arbeta med

integration, vilket har beskrivits av många som ett icke fungerande system och vilket konsekvenser kopplades till kriminalitet bland ungdomar. Ett annat problem, som har fått uppmärksamhet är främlingsfientlighet som råder dagens samhälle, här sågs fadderverksamhet som ett verktyg att bekämpa det här fenomenet. Till sist, många fick mer förståelse om behov av andra typer av liknande organisationer. Dessa effekter har påvisat hur engagemanget i den frivilliga insatsen, kan öka intresse för olika politiska frågor och samhällsutveckling samt påverka medborgarnas förtroende till staten, samhälle och det politiska systemet.

Det finns också några aspekter som är värd att belysa vid diskussion av effekter vilka har deltagande i det frivilliga uppdraget medfört på volontärer, gällande det politiska systemet. Under tak ”det politiska systemet” i det här fallet ryms många olika ändringar i asylsystemet, som har skett under åren 2016-2018. Alla de nya lagar och regler, såsom åldersbedömningar och gymnasielagen omfattar ”migrations politik”. Genom deltagande i ”Fadderverksamhet” har migrations politik och dess policyer blivit mer angelägna och närmare respondenter. Samtidigt, som denna undersökning påvisat, har dessa bestämmelser resulterat i förminskad och förlorat tillit till det politiska systemet. Det påvisar hur medborgarnas engagemang genom frivilliga insatser i politik kan öka och vilka effekter kan det medföra. Detta är ett viktigt poäng till vidare studier kring effekter av voluntarism gällande volontärers syn på staten och samhälle, något som forskning har inte lyfts tidigare och som andra sociala forskare kan ta hänsyn till i framtida studier i sina teoretiska resonemang.

Tillsammans, alla de tre etapper, såsom motiv, organisatoriska aspekter och effekter utgör en helhetsbild av process av voluntarism. Genom att se vad motiverar människor till frivilligt arbete, höra volontärers opinioner om organisationens arbete i vilken de verkar i, samt vilka effekter har det frivilliga uppdraget medfört på volontärer för man en bättre förståelse för hela processen. En sådan bild låter också se hur de olika etapperna hänger ihop och hur den ena är beroende av den andra.

Denna studie har lämnat ett viktigt bidrag till studier om tredje sektors organisationer i kontext av migration. Som Garkisch, Heidingsfelder och Beckman (2017) forskning inom det här fältet är fortfarande i liten omfattning. Författarna lyfte också upp, att ensamkommande barn är en underrepresenterad grupp i vetenskapliga arbeten och att det fattas kunskap om andra europeiska länder som har tagit emot många flyktingar och brottas med olika utmaningar. Denna undersökning har fyllt upp de luckorna. Den har berikat volontärfältet i

kunskap om Sverige, landet i Europa, där har kommit ett stort antal flyktingar, i detta en tredje del av Europas alla ensamkommande barn under år 2015. Denna uppsats har också fyllt upp en lucka som fattades i tidigare forskning kring effekter vilka det frivilliga engagemanget medför på volontärer gällande deras syn på staten, samhälle och politik, vilket bidrar till litteraturen och diskussion om integrationen i Sverige. Studien har även belyst andra integrations initiativ än bara de som riktas mot arbetsmarknadsintegration.

Undersökningens budskap kan riktas mot flera aktörer i samhället. Den har genererat en värdefull feedback med konkreta rekommendationer för förbättringar till Räddningsmission som organisation och deras arbete inom Fadderverksamhet. I och med att organisationen har fått väldigt positiv feedback, utan tvekan lämnar detta också ett utrymme till att rekommendera andra organisationer att ta inspiration från Räddningsmissionen. Den kan betraktas som ett hjälpmedel eller förebild i fallet när man vill driva liknande eller nya initiativ.

Vidare uppsatsen kan också ses som en kallelse både för den offentliga och privata sektor, eftersom det finns behov av flera liknande insatser som Räddningsmission gör. Utöver detta har man också fått en bild av dagens samhälle, åtminstone i en viss grad, där medborgarna har själva beskrivit olika problem som de möter i vardagen, särskilt främlingsfientlighet och icke fungerade integration. Genom denna undersökning kunde man också synliggöra människors syn på migrations och integrations politik i Sverige. Allt detta sänder en viktig signal till politiker och allmänheten om behov av engagemanget från alla håll i integrations insatser och visar på hur mycket finns det kvar att göra i det svenska samhället. Det är en inbjudan till reflektion och diskussion om detta ämne. Sverige som landet är en av flera som brottas med migrations och integrations utmaningar. ”Fadderverksamhet” kan fungera som inspiration till andra länder som kämpar med liknande utmaningar. Till sist, förmodligen har denna studie har också hjälpt till att sprida kunskap om ”faddersverksamhet” och öka medvetandet bland människor om ständigt behov av faddrar. Vidare, att påpeka: även om flyktingkris lyfts inte i media så mycket, fortfarande finns en del att göra för alla de som har kommit till Sverige och för oss som är redan bosatta i det här landet.

Denna studie har bidragit till volontärsfältet på många olika sätt. Dock, för att få ännu mer omfattande bild av process av voluntarism dess effekter, hade varit intressant att undersöka ungdomarnas upplevelser i uppfattningar om deras deltagande och sammanställa det med faddrarnas syn. Det hade kunnat fungera som ett framtida komplement till denna studie. Detta, eftersom som Garkisch, Heidingsfelder och Beckman (2017) belyser, hade kunnat

bidra ännu mer till att minska underrepresentation av en grupp som utgörs av ensamkommande barn och även till ökning av antalet om studier om tredje sektors organisationer i migrations kontext, särskilt inom Sverige. Genom att kolla på ungdomarnas uppfattningar, hade man kunnat se om deras upplevelser om integration i samhället skiljer sig åt andra invandrarens erfarenheter, där ökning av sociala kapitalet bland nyinkommande är en aspekt, som lyfts väldigt mycket (se ex. som Handy & Greenspan (2009), Handy et al. 2010). Ett annat förslag till framtida undersökningar, hade kunnat omfatta andra integrations initiativ som riktas till olika grupper, inte bara i Göteborg, men även i andra städer. Liknande studier hade man kunnat genomföra i andra europeiska länder, som också brottas med likartade problem. Dessutom hade man kunnat jämföra uppfattningar om migrations och integrations politik hos människor som inte engagerar sig i volontärarbetet med de som gör det, för att se om och i så fall hur deras syn skiljer sig åt.

Referenser:

- Akbari, A. H., & MacDonald, M. (2014). *Immigration policy in Australia, Canada, New Zealand, and the United States: An overview of recent trends*. *International Migration Review*, 48(3), 801–822. doi:10.1111/imre.12128.
- Atkinson, M. 2018. "Refugee Mentoring: Sharing the Journey." *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology* 24 (3): 338–42. Doi:10.1037/pac0000316
- Behnia, B., & Bergin, B.(2001). *Ethnocultural communities and formal volunteering: An exploratory study*. *The Journal of Volunteer Administration*, 19(3), 2–14
- Behnia, B. (2007). *An exploratory study of befriending programs with refugees: The perspective of volunteer organizations*. *Journal of Immigrant and Refugee Studies*, 5(3), 1–19 doi:10.1300/J500v05n03_01
- Behnia,B. (2012) *Volunteering with Newcomers: The Perspectives of Canadian- and Foreign-born Volunteers*. *Canadian Journal of Nonprofit and Social Economy Research*, 3 (2), 6-23 Doi:10.22230/cjnser.2012v3n2a116
- Bennett, R., Barkensjo, A. (2005). *Internal marketing, negative experiences, and volunteers' commitment to providing high-quality services in a Uk helping and caring charitable organization*. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 16(3), 251–274. DOI: 10.1007/s11266-005-7724-0
- Beyerlein, K., & Sikkink, D. (2008). *Sorrow and solidarity: Why Americans volunteered for 9/11 relief efforts*. *Social Problems*, 55, 190-215. DOI: 10.1525/sp.2008.55.2.190
- Boezeman, E. J., & Ellemers, N. (2008). *Volunteer recruitment: The role of organizational support and anticipated respect in non-volunteers' attraction to charitable volunteer organizations*. *Journal of Applied Psychology*, 93(5), 1013–1026. DOI: 10.1037/0021-9010.93.5.1013
- Bucken-Knapp G., Hinnfors J., Spehar A., Zelano K. (2018) *The Multi-Level Governance of Intra EU Movement*. In: Scholten P., van Ostaijen M. (eds) *Between Mobility and Migration*. IMISCOE Research Series. Springer, Cham. Doi:10.1007/978-3-319-77991-1_7

- Callow, Michael (2004). "Identifying promotional appeals for targeting potential volunteers: An exploratory study on volunteering motives among retirees," *International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, 9 (3), 261-274. doi.org/10.1002/nvsm.252
- Carrera, S., Blockmans, S., Gros, D., & Guild, E. (2015). *The EU's response to the refugee crisis: Taking stock and setting policy priorities*. CEPS Essay, 20.
- Castelli- Gattinara P. (2017) *The 'refugee crisis' in Italy as a crisis of legitimacy*, *Contemporary Italian Politics*, 9:3, 318-331. DOI: 10.1080/23248823.2017.1388639
- Catford, J. (1998). *Social entrepreneurs are vital for health promotion—but they need supportive environments too*. *Health Promotion International*, 13(2), 95–97.
- Chtouris,S. & DeMond S. Miller (2017) *Refugee Flows and Volunteers in the Current Humanitarian Crisis in Greece*, *Journal of Applied Security Research*, 12:1, 61-77, DOI: 10.1080/19361610.2017.1228025
- Clary E. Gil, Snyder M., Ridge R. (1998) *Volunteers' Motivations: A Functional Strategy for the Recruitment, Placement, and Retention of Volunteers*. *Non-profit management & leadership* , vol.2, no.4. doi:10.1002/nml.4130020403
- Cnaan, R. A., & Goldberg-Glen, R. S. (1991). *Measuring motivation to volunteer in human services*. *Journal of Applied Behavioral Sciences*, 27, 269-284. doi.org/10.1177/0021886391273003
- Dedrich A. & Hellgren H. (2018)*Organizing Labour Market Integration of Foreign-born Persons in the Gothenburg Metropolitan Area*. Gothenburg Research Institute GRI-rapport 2018:3 Organizing Integration
- Dekker, P., & Halman, L. (2003). Volunteering and values: An introduction. In P. Dekker and L. Halman (Eds.), *The values of volunteering. Cross-cultural perspectives*, (pp. 1–17). New York, NY: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Dominguez-Mujica, J., Guerra-Talavera, R., & Parreno-Castellano, J. (2012). *Migration at a time of global economic crisis: The situation in Spain*. *International Migration*, 52(6), 113–127. doi:10. 1111/imig.12023.

- Farmer, S. M., & Fedor, D. B. (2001). *Changing the focus on volunteering: An investigation of volunteers' multiple contributions to a charitable organization*. *Journal of Management*, 27(2), 191–211. doi:10.1177/014920630102700204
- Garkisch, M., Heidingsfelder J., Beckmann M (2017). "Third Sector Organizations and Migration: A Systematic Literature Review on the Contribution of Third Sector Organizations in View of Flight, Migration and Refugee Crises." *Voluntas*": 1839-1880. DOI: 10.1007/s11266-017-9895-4
- Garner, Johny T. & Garner, Lindsey T. (2011) *Volunteering an Opinion: Organizational Voice and Volunteer Retention in Nonprofit Organizations*, *Nonprofit & Voluntary Sector Quarterly*. 40(5) 813-82. DOI: 10.1177/0899764010366181
- Govekar, P. L., & Govekar, M. A. (2002). *Using economic theory and research to better understand volunteer behavior*. *Nonprofit Management and Leadership*, 13(1), 33–48. DOI: 10.1080/10495140802529532
- Greenfield, E. A., & Marks, N. F. (2004). *Formal volunteering as a protective factor for older adults' psychological well-being*. *Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*, 59, S258-S264. doi.org/10.1093/geronb/59.5.S258
- Greenspan, I. Witmer- Sinha, J. Handy, F. (2011) *The road to volunteering is paved with good intentions: Is volunteering in congregations a response to altruism, social influence or instrumental benefits?* *The international journal of volunteer administration* 28 (2), 1-17
- Goteborgs Räddningsmissionens värdegrund; <https://storage.googleapis.com/app-vibrant-resonance-6106/public/element-files/vardegrundsdokument-goteborgs-raddningsmission.pdf>
- Hallin A., Helin J. (2018), Intervjuer. Lund: Studentlitteratur.
- Handy, F., Cnaan, R., Hustinx, L., Kang, C., Brudney, J., Haski-Leventhal, D., . . . Zriniscak, S. (2010). *A cross-cultural examination of student volunteering: Is it all about resume building?* *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 39, 498-523.
- Handy, F., & Greenspan, I. (2009) *Immigrant volunteering: A stepping stone to integration?* *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 38, 956-982. doi:10.1177/0899764008324455

- Handy, F., & Mook, L. (2011). *Volunteering and volunteers: Benefit-cost analyses*. *Research on Social Work Practice*, 21(4), 412–420. doi.org/10.1177/1049731510386625
- Harris, M. (1996). *'An inner group of willing people': Volunteering in a religious context*. *Social Policy & Administration*, 30, 54–68. doi:10.1111/j.1467-9515.1996.tb00481.x
- Hobson, Charles J., Rominger A., Malec K., Hobson C.L, Evans K. (1997), “*Volunteer-Friendliness of Nonprofit Agencies: Definition, Conceptual Model, and Application*,” *Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing*, 4 (4), 27-42. Doi: 10.1300/J054v04n04_03
- Hong, S., & Morrow-Howell, N. (2010). *Health outcomes of experience corps: A high commitment volunteer program*. *Social Science and Medicine*, 71, 414-420. doi: 10.1016/j.socscimed.2010.04.009.
- Kim, J., & Pai, M. (2010). *Volunteering and trajectories of depression*. *Journal of Aging and Health*, 22, 84-105. doi: 10.1177/0898264309351310.
- Krzyżanowski M. (2018) *Discursive Shifts in Ethno-Nationalist Politics: On Politicization and Mediatization of the “Refugee Crisis” in Poland*, *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 16:1-2, 76-96, DOI: 10.1080/15562948.2017.1317897
- Lagrådet (2018) *Förslaget till lag om ändring i lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*
<https://www.lagradet.se/yttranden/Ny%20mojlighet%20till%20uppehallstillstand.pdf>
- Li, Y., & Ferraro, K. F. (2006). *Volunteering in middle and later life: Is health a benefit, barrier, or both?* *Social Forces*, 85, 497-519.
- Li, Y. (2007). *Recovering From spousal bereavement in later life: Does volunteer participation play a role?* *Journals of Gerontology, Series B: Psychological and Social Sciences*, 62, S257-S266. doi.org/10.1093/geronb/62.4.S257
- Länsstyrelsen (2018) *Ensamkommande barn*
<http://extra.lansstyrelsen.se/integration/Sv/ensamkommande-barn/Pages/default.aspx> [hämtad 2018-11-10]

McMunn, A., Nazroo, J., Wahrendorf, M., Breeze, E., & Zaninotto, P. (2009). *Participation in socially-productive activities, reciprocity and well-being in later life: Baseline results from England*. *Ageing and Society*, 29, 765-782. Doi:10.1017/S0144686X08008350

Migrationsdomstolen i Malmö (2018) : Migrationsdomstolen tillämpar inte den så kallade gymnasielagen, (Pressmeddelande 2018-07-06)

Migrationsdomstolen i Stockholm (2018) Migrationsdomstolen tillämpar inte det sänkta beviskravet rörande utlänningars identitet i den så kallade gymnasielagen, (Pressmeddelande 2018-07-13)

Migrationsverket (2016) *Avgjorda asylärenden beslutade av Migrationsverket, ensamkommande barn, förstagångsansökningar*,
<https://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac3871592564/1485556054285/Avgjorda%20asyl%C3%A4renden%202016%20-%20Asylum%20decisions%202016.pdf>

Migrationsverket (2017a) *Migrationsverket mitt i världen*
https://www.migrationsverket.se/download/18.4100dc0b159d67dc61465c0/1521627600648/Migrationsverket_mitt_i_v%C3%A4rlden.pdf

Migrationsverket (2017 b). *Avgjorda asylärenden beslutade av Migrationsverket, ensamkommande barn, förstagångsansökningar*
<https://www.migrationsverket.se/download/18.4100dc0b159d67dc6146d1/1514898751014/Avgjorda%20asyl%C3%A4renden%202017%20-%20Asylum%20decisions%202017.pdf>

Migrationsverket (2017c). *Årsredovisning 2016. Norrköping*.
<https://www.migrationsverket.se/download/18.4100dc0b159d67dc6142a4e/1487775100129/%C3%85rsredovisning+2016.pdf>

Migrationsverket (2017d) *Kommunmottagna enligt ersättningsförordningen 2017*
<https://www.migrationsverket.se/download/18.4100dc0b159d67dc614773e/1521196483842/Kommunmot-tagna%20enligt%20ers%C3%A4ttningsf%C3%B6rordningen%202017.pdf>

- Migrationsverket (2017 e) *Olika myndigheternas ansvar*.
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-ensamkommande-barn-och-ungdomar/Olika-myndigheters-ansvar.html> [hämtad 2018-11-12]
- Migrationsverket (2018). *Årsredovisning 2017: Norrköping*.
<https://www.migrationsverket.se/download/18.4cb46070161462db1137cf/1519296859864/Migrationsverkets%20%C3%A5rsredovisning%202017.pdf>
- Migrationsverket (2018 a) *Gode mannens roll under asyltiden*
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Gode-man/Gode-mannens-roll.html>
[hämtad 2018-11-12]
- Migrationsverket (2018 b) *Ersättning för asylsökande som betalas ut utan ansökan*
<https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Statlig-ersattning/Ersattning-for-asylsokande-som-betalas-ut-utan-ansokan.html> [hämtad 2018-11-12]
- Migrationsverket (2018 c) *Nya gymnasielagen*
<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Uppehallstillstand-for-gymnasiestudier/Nya-gymnasielagen-1-juli-till-30-september.html> [hämtad 2018-11-12]
- Migrationsverket (2018 d) *Migrationsverket avvaktar med bifallsbeslut som gäller den nya gymnasielagen*,
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2018/2018-07-18-Migrationsverket-avvaktar-med-bifallsbeslut-som-galler-den-nya-gymnasielagen.html> [hämtad, 2018-12-10]
- Miguel Franquet Dos Santos Silva & Brura° S. & Banares A.B. (2017) *Improper Distance: The Refugee Crisis Presented by Two Newsrooms*, *Journal of Refugee Studies* , DOI:10.1093/jrs/fex045
- Mitchell, M.A, Taylor S. (2004). ‘*Internal marketing: key to successful volunteer programs*’
Nonprofit World, 22 (1), 25-26.
- Mojza, E., Lorenz, C., Sonnentag, S., & Binnewies, C. (2010). *Daily recovery experiences: The role of volunteer work during leisure time*. *Journal of Occupational Health Psychology*, 15(1), 60-74. DOI: 10.1037/a0017983

- Morgan, J. (2015). *Agencies struggle with Europe's complex refugee crisis. The Lancet*, 386(10008), 2042–2043. doi:10.1016/S0140-6736(15)01032-6.
- Murrant G., Strathdee S,(1995). ‘*Motivations for service volunteer involvement at Casey House AIDS Hospice,*’ *Hospice Journal*, 10 (3), 27-38. “No kidding: Putting fun into productivity”. (2002). *Staff Leader*, November 2002, 16 (3), 4. Doi:10.1080/0742-969X.1995.11882796
- OECD (2016). *Making Integration Work. Refugees and Others in Need of Protection. Publishing Paris.* Scholten, P.W.A.
- Olson, M. (1971).*The logic of collective action. Public Goods and the theory of groups.* Harvard Univeristy Press
- Peggy O. Shields (2009) *Young Adult Volunteers: Recruitment Appeals and Other Marketing Considerations*, *Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing*, 21:2, 139-159, DOI: 10.1080/10495140802528658
- Rheindorf M. & Wodak R. (2018) *Borders, Fences, and Limits—Protecting Austria From Refugees: Metadiscursive Negotiation of Meaning in the Current Refugee Crisis*, *Journal of immigrant & refugee studies* 2018, VOL. 16, NOS. 1–2, 15–38 DOI: 10.1080/15562948.2017.1302032
- Roth W. (2018) *Volunteers Change the Lives of Refugees and the Entire Society.* In: Kury H., Redo S. (eds) *Refugees and Migrants in Law and Policy.* Springer, Cham, doi:10.1007/978-3-319-72159-0_33
- Räddningsmission (2018) *Fadderverksamheten.* <https://raddningsmissionen.se/fadder>. [hämtad 2018-11-10]
- Rättsmedicinalverket (2018) *Medicinska ålderbedömningar* <https://www.rmv.se/verksamheter/medicinska-aldersbedomningar/> [hämtad 2018-11-10]
- SCB (2018). *Sveriges befolkning 31 dec 2017, kommunala jämförelsetal* <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/>[hämtad, 2018-12-14]

- Studer, S., Schnurbein, G. (2013) *Organizational Factors Affecting Volunteers: A Literature Review on Volunteer Coordination*. *Voluntas* (2013) 24:403–440. DOI 10.1007/s11266-012-9268-y
- Thoits, P. A., & Hewitt, L. N. (2001). *Volunteer work and well-being*. *Journal of Health and Social Behavior*, 42, 115-131. DOI: 10.2307/3090173
- Thormar, S., Gersons, B., Juen, B., Marschang, A., Djakababa, M., & Olf, M. (2010). *The mental health impact of volunteering in a disaster setting*. *Journal of Nervous and Mental Disorders*, 198, 529-538. doi: 10.1097/NMD.0b013e3181ea1fa9.
- Tomeh Aida K. (1981) *The Value of Voluntarism among Minority Groups Source: Phylon (1960-)*, Vol. 42, No. 1 (1st Qtr., 1981), pp. 86-96 <https://www.jstor.org/stable/274887> Accessed: 20-10-2018 15:37 UTC
- Triandafyllidou A. (2018) *A “Refugee Crisis” Unfolding: “Real” Events and Their Interpretation in Media and Political Debates*, *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 16:1-2, 198-216, DOI: 10.1080/15562948.2017.1309089
- United Nations High Commissioner for Refugees (2015). *Global trends 2015*. Geneva: Field Information and Coordination Support Section.
- United Nations High Commissioner for Refugees (2016). *Global Report 2016*. Geneva
- Wang, L., & Handy, F. (2014). *Religious and secular voluntary participation by immigrants in Canada: How trust and social networks affect decision to participate*. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 25(6), 1559–1582. doi:10.1007/s11266-013-9428-8.
- Wilson, J. (2000) *Volunteering*. *Annual Review of Sociology*, 26, 215–240. Doi:10.1146/annurev.soc.26.1.215
- Wilson, J. (2012) *Volunteerism Research. A Review Essay*. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly* 41 (2), 176-21. DOI: 10.1177/0899764011434558
- Wilson, F., & Post, J. E. (2013) *Business models for people, planet (& profits). Exploring the phenomena of social business, a market-based approach to social value creation*. *Small Business Economics*, 40(3), 715–737. DOI: 10.1007/s11187-011-9401-0

- Wymer Walter W Jr. & Becky J. Starnes (2001) *Conceptual Foundations and Practical Guidelines for Recruiting Volunteers to Serve in Local Nonprofit Organizations: Part I*, Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing, 9:1-2, 63-96, DOI: 10.1300/J054v09n01_05
- Wymer, W., Riecken, G., & Yavas, U. (1997). *Determinants of volunteerism: A cross-disciplinary review and research agenda*. Journal of Nonprofit and Public Sector Marketing, 4(4), 3–26. doi.org/10.1300/J054v04n04_02
- Yanay, G. V., & Yanay, N. (2008). *The decline of motivation?: From commitment to dropping out of volunteering*. Nonprofit Management and Leadership, 19(1), 65-78. doi: 10.1002/nml.205

Bilagor

Bilaga 1 Mail till faddrar

Hej!

Jag heter Sylwia Jedrzejewska, är en student vid Förvaltningshögskolan i Göteborg och skriver en masteruppsats om Räddningsmissionen och dess "fadderverksamhet".

Syftet med min studie är att ta reda på vilka motiv finns hos människor som leder till att de väljer att vara faddrar, deras uppfattningar om organisationens kommunikation samt fadders uppfattningar om hur det här deltagandet påverkat dem.

För att kunna genomföra denna studie är jag i behov av villiga "faddrar" som skulle vilja ställa upp på en **intervju** som ska ta mellan **30-60 min**. Jag kommer att genomföra intervjuer under **vecka 45 och 46**. Har förståelse att det kan vara svårt med tiden ibland, därför finns det också möjlighet att komma på intervjun **vecka 48**. Både dagtid och kvällstid passar, även helger om någon föredrar. Intervjuer kommer ske i Göteborgs Universitets lokaler på Sprängkullsgatan 19 (mitt emot Handelshögskolan, nära Hagakyrkan). Är också flexibel med platsen om någon önskar att blir intervjuad på annan plats. Anonymitet garanteras.

Om du är intresserad, vänligen kontakta mig:

Tel: 0765852081

E-post address: sylvia.jedrzejewska@gmail.com

Tack på förhand!

Sylwia Jedrzejewska

Bilaga 2 Informerat samtycke

Samtycke

Jag heter Sylwia Jedrzejewska, är en student vid Förvaltningshögskolan i Göteborg och skriver en masteruppsats om Räddningsmissionen och dess "fadderverksamhet".

Syfte

Syftet med min studie är att ta reda på vilka motiv finns hos människor som leder till att de väljer att vara faddrar, deras uppfattningar om organisationens rekryteringsprocess och kommunikation samt fadders uppfattningar om hur det här deltagandet påverkat dem.

Praktisk information

Intervjuer kommer ta cirka 30-60 min

Intervjuer kommer att spelas in med mobiltelefon och sedan transkriberas

Intervjuer kommer användas enbart i forskningssyfte

När uppsatsen är godkänd kommer den publiceras på GUPEA

Frivillighet

Det är frivilligt att delta i den här studien och du har rätt att avbryta ditt deltagande utan att uppge skäl varför.

Konfidentialitet

Materialet från intervjuerna kommer att hanteras, behandlas och försvaras på ett sådant sätt, så att ingen obehörig kommer att kunna ta del av det. Inga enskilda personer kommer att kunna identifieras i examensarbetet.

Informerat samtycke

Jag har tagit del av den skriftliga information och ger mitt samtycke att delta i studien. Jag deltar helt frivilligt i intervjun och jag har rätten att dra mig ur när som helst, utan att behöva ge någon vidare förklaring.

Deltagares namnförtydligande

.....

.....
Deltagarens underskrift

Ort/Datum

Student
Sylwia Jedrzejewska

.....
Students underskrift

Ort/Datum

Bilaga 3 Intervjuguide

Inledande:

Berätta lite om mig själv, Kön, ålder

Motivation

Hur länge har du varit fadder?

Varför ville du bli "fadder"? Vad ledde till detta beslut?

Vilken erfarenhet av volontärsarbetet har du sen innan?

Rekryteringsprocess

Hur fick du ta reda på informationen om Räddningsmission?

Vad vet du om Räddningsmission och deras värdegrund?

Associerar du dig med Räddningsmissionens värdegrund?

Hur upplevde du rekryteringsprocess?

Kommunikation och stöd

Vilket intryck fick du av organisationen vid din första kontakt?

Vilket stöd får du från organisationen i din roll som "fadder"?

Vad organisationen skulle kunna göra bättre?

Effekter av deltagandet

a) I relation till ungdom

Vilka förväntningar och känslor hade du inför första mötet på Räddningsmissionen efter du har blivit "fadder" (gäller kick off möte)?

Beskriv första mötet: Hur upplevde du ditt första möte? Vad gjorde ni under första mötet?

Vilka förväntningar och känslor hade du inför första mötet med ungdomen som du har blivit tilldelad?

Beskriv första mötet: Hur upplevde du ditt första möte? Vad gjorde ni under första mötet?

Hur ofta ses ni?

Vad brukar ni göra?

Vad ger dig varje möte med den här ungdomen?

På vilket sätt deltagandet i fadder verksamhet påverkat din relation med den här ungdomen?

b) I relation till migrations och integrationspolitik i Sverige

På vilket sätt deltagandet i faddersverksamhet har påverkat din syn på migrations och integrationspolitik i Sverige?

Vilka uppfattningar om integrationen/ migrationen /flyktingar i Sverige hade du innan du har deltagit i fadder verksamhet?

Avslutande

Skulle du rekommendera fadder verksamhet till andra? Varför?

Hur skulle du uppmuntra andra för att delta i fadders verksamhet?

Finns det något som du skulle vilja tillägga eller dela med, som jag inte har tagit upp?